

БАТЛАВ:

БОАЖЯ ХБОБЗГ-ЫН

ДАРГА:/ ...../ Б.БУЯННЭМЭХ

ЗӨВШӨӨРСӨН :

“АРГАЛ ОЙЛ” ХХК-НЫ

ЗАХИРАЛ :/...../ Д. БААСАН

ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН СҮМБЭР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ АРГАЛ
ОЙЛ ХХК-НИЙ ХАРЬЯА “ГАЗРЫН ТОСНЫ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ
АГУУЛАХ” –ЫН ТӨСЛИЙН 2023 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ
МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

РД: / 6309011 /

ХЯНАСАН :

БОАЖЯ-НЫ ХБОБЗГ-ЫН МЭРГЭЖИЛТЭН: /...../ Б.БАТБАЯР

ХЭРЭГЖИЛТИЙН ТАЙЛАН ГАРГАСАН :

ХАБЭА АЖИЛТАН :/...../ Ш.БИЛЭГДЭМБЭРЭЛ

ГОВЬСҮМБЭР АЙМАГ

2023 ОН

Агуулга :

- Төслийн товч танилцуулга
- Төслийн гол ба болзошгүй сөрөг нөлөөлөл
- Байгаль орчны тухайн жилийн менежментийн төлөвлөгөөний гол зорилт
- Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт
- Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлт
- Орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөөний биелэлт
- Хог хаягдлын төлөвлөгөөний биелэлт
- Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт
- БОМТ, түүний хэрэгжилтийг оролцогч, сонирхогч талуудад тайлагнах, хэлэлцүүлэх хуваарь
- Дүгнэлт

Төслийн товч танилцуулга

Төслийн талаарх мэдээлэл

Төслийн нэр : “Газрын тосны бүтээгдэхүүний агуулах “
Төсөл хэрэгжүүлэгч : “Аргал ойл” ХХК
Төслийн дугаар : 2019/Л 28
Улсын бүртгэлийн дугаар : 901173311
Регистерийн дугаар : 6309011
Төсөл хэрэгжүүлэгчийн хаяг Улаанбаатар хот , Сүхбаатар дүүрэг , 6-р хороо Нэгдсэн
Үндэстний гудамж 47 байр 3 тоот

Утас : 88104901

Газар ашиглах зориулалт Газрын тосны бүтээгдэхүүний агуулах

Төслийн байршил Говьсүмбэр аймгийн Сүмбэр сумын Ган зам багийн нутаг
дэвсгэрт

Тус агуулах нь газрын тосны бүтээгдэхүүний хадгалах савны нийт багтаамж 8800м^3 үүнээс 2000м^3 -ийн 4 ширхэг, 400м^3 -ийн 2 ширхэг босоо цилиндр ган савтай

ГАЗРЫН ТОСНЫ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ АГУУЛАХЫН ТОДОРХОЙЛОЛТ

№	Нэг. Эрх зүйн бичиг баримтууд	Бүрдэл		
1	Газар эзэмших гэрчилгээний дугаар, огноо, эзэмших газрын хэмжээ	№ 0171588,	2012/04/27,	37930 м2
2	Барилга байгууламжийг байнгын ашиглалтанд оруулах улсын комиссын акт, огноо	2012.12.28, 02/107/2012		
3	Батлагдсан зураг төслийн шифр, боловсруулсан байгууллага	“Молонгоо” ХХК, 11/01		
4	Галын аюулгүй байдлын зөвшөөрөл	№ 0006218, 2023.10.25		
	Хоёр. Техник технологийн байдал	Үзүүлэлтүүд		
	Вагон эстакад			
Д/д	Бүрэлдэхүүн	Хэмжих нэгж	Хүчин чадал	
1.1	Байгууламж	Төмөр замын урт	м	610 м
		Шат тавцангийн урт	м	90м
		Гэрэлтүүлэг	ш, вт	16ш 40вт
		Газардуулга	тайлбар	8
		Ослын сав, суваг	м3,м	10м3-н 4 ш

1.2	Коллектор	Дг	Диаметр	мм	273
			Урт	м	86
		А-80	Диаметр	мм	200
			Урт	м	86
		А-92	Диаметр	мм	200
			Урт	м	86
		А-95	Диаметр	мм	200
Урт	м		86		
Шүүр, тунгаагуур			ш	4	
1.3	Ачих буулгах төхөөрөмж	Нийт тоо		ш	8
		Дээгүүр буулгах		ш	0
		Дээгүүр ачих		ш	0
		Доогуур буулгах		ш	8
		Доогуур ачих		ш	8
		Газардуулга		ш	8
2	Автоцистернээс буулгах байгууламж				
2.1	Байгууламж	Тэгш талбай, суваг		ш	-
		Ослын сав		ш	-
		Буулгах худаг		ш	-
		Шүүр тунгаагуур		ш	-
		Хаалт		ш	-
		Газардуулга		ш	-
		Гэрэлтүүлэг		ш	-
3	Авто эстакад				
3.1	Байгууламж	Саравч		ш	1
		Тэгш талбай		м ²	1800 м ²
		Шат, тавцан		ш, м	-
		Гэрэлтүүлэг			14
	Ачих төхөөрөмж	Нийт тоо		ш	4
		Насос		ш	4
		Хаалт		ш	8
		Шүүр тунгаагуур		ш	4
		Шингэний тоолуур		ш	4
		Газардуулга		ш	4
		Илүүдлийн сав		ш	-
		4	Насос станц		
4.1	Насос	Буулгах	тоо		4
			марк		HGBW150
			мЗц		150 мЗц
	Ачих	тоо		4	
		марк		HGBW60-6	
		мЗц		60мЗц	
4.2	Барилга	Үндсэн хийц		тайлбар	Тоосго
		Агааржуулалт		тайлбар	Агааржуулалтын нэгдсэн системтэй
		Гэрэлтүүлэг		тайлбар	Гадна 2, дотор 20
		Халаалт		тайлбар	Цахилгаанаар
5	Сав, парк, шугам хоолой				
		Үйлдвэрлэсэн улс		тайлбар	Хятад

АРГАЛ ОЙЛ ХХК-Н БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

5.1	Сав	Тоо	ш	6	
		Байрлал	тайлбар	Босоо цилиндр /РГС/	
		Нийт багтаамж	м3	8800 одоо байгаа дизел тулш	
5.2	Байгууламжууд	Далан	тайлбар	Хөрсөн дээр нь бетонон хучилттай	
		Талбай	тайлбар	Паркийг бүхэлд нь бетонон хучилттай	
		Суваг шуудуу	тайлбар	Ууршуулах талбайтай холбогдсон хоолойтой	
		Ослын сав	ш, м3	Ууршуулах талбайтай	
5.3	Технологийн шугам хоолой	Урт	А-80	м	67
			А-92	м	67
			А-95	м	67
			Дг	м	67
		Диаметр	А-80	мм	150, 200
			А-92	мм	150, 200
			А-95	мм	150, 200
			Дг	мм	150, 200
6	Бусад байгууламжууд				
6.1	Талбайн гэрэлтүүлэг	Тэсрэлтийн хамгаалалттай	ш	Вагон эстакад-16, ачих-14	
		Суурин	ш	Цамхагт гэрэл -5	
6.2	Гал унтраах багаж, тоног төхөөрөмж	Усан сан	м3	500	
		Хөөсний нөөц	м3		
		Хөргөлтийн систем	тайлбар	Хөргөлтын ус хөөсний системтэй /сав бүр/	
		Ослын дохиолол			
		Галын анхан шатны багаж хэрэгсэл		Галын сарай-5, багаж хэрэгсэл, галын хор нормын дагуу хангалттай	
6.3	Савласан ГТБ хадгалах байр	Барилга	м3	-	
		Талбай	м2	-	
6.4	Цуглуулах, ууршуулах, цэвэрлэх байгууламж		тайлбар	44x24, 11x17 хэмжээтэй пелёнкон хучилттай ууршуулах болон лагийн талбайтай	
6.5	Дохиолол, камер, харуул хамгаалалт		тайлбар	24 цагийн харуул хамгаалалттай, 17 ш камерийн хяналттай.	
6.6	Хашаа		тайлбар	Эргэн тойрон бетонон хашаатай	

Төслийн гол ба болзошгүй сөрөг нөлөөлөл

Төслийн гол ба болзошгүй сөрөг нөлөөллийн товч тодорхойлолт

Төслийн хэрэгжилтээс байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг байгалийн хам бүрдэл тус бүрийн хувьд дэлгэрүүлэн авч үзэхэд дараах байдалтай байна. Үүнд :

- Усан орчинд үзүүлэх нөлөөлөл
  - Хөрсөн бүрхэвч болон газрын хэвлийд үзүүлэх нөлөөлөл
  - Агаар орчинд үзүүлэх нөлөөлөл
  - Ургамлан нөмрөгт үзүүлэх нөлөөлөл
  - Ажиллагсдын эрүүл мэндэд үзүүлэх нөлөөлөл
- Төслөөс үүсэх гол сөрөг нөлөөллийг бууруулахын тулд тайланд тусгагдсан зөвлөмжүүдийг

хэрэгжүүлэн ажиллах шаардлагатай

Оноот үнэлгээний аргачлалаар тооцов. Байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан судалгааны энэ арга нь нөлөөллийн үр дагаврыг тоогоор тодорхойлох боломжтой , нөлөөлөлд өртөгдсөн талбайн байгаль орчны чадамжийг энгийн аргаар зохистой төвшинд доторхойлдог

нөлөөлөл нь (I) эерэг (+) сөрөг (-) болон тодорхой бус (0.нөлөөгүй) байна.

Нөлөөллийн хуримтлалын зэргийг $I^* (A1+A2+A3+B1+B2+C1)$ томъёогоор тооцоолно

№	Байгаль орчны хүчин зүйлс	Нөлөөллийн оноо								Нөлөөллийн түвшин
		I	A1	A2	A3	B1	B2	C1		
1	Гадаргы ус	-1	1	1	1	1	2	1	-7	Бага ба нөлөөгүй
2	Газрын доорх ус	-1	2	1	2	1	2	1	-9	Дунд
3	Газрын гадарга	-1	2	2	3	2	3	3	-17	Их
4	Ургамлан нөмрөг	-1	2	2	3	1	2	3	-15	Их
5	Хөрсөн бүрхэвч	-1	2	2	3	1	3	2	-15	Их
6	Агаарын чанар	-1	2	1	2	2	2	1	-10	Дунд
7	Амьтны аймаг	-1	1	1	1	1	2	1	-7	Бага ба нөлөөгүй
8	Дуу чимээ	-1	2	1	2	2	2	1	-10	Дунд
9	Хог хаягдал	-1	2	1	2	1	2	1	-9	Дунд
10	Эрүүл мэнд	-1	2	1	2	1	2	2	-10	Дунд
11	Зам талбай	-1	1	1	1	2	2	1	-8	Бага ба нөлөөгүй
12	Түүх соёлын дурсгалт газар	0	1	1	1	1	1	1	6	Бага ба нөлөөгүй
13	Эдийн засгийн нийгмийн нөлөө	-1	2	1	2	2	2	1	-10	Дунд
14	Аваар ослын эрсдэл	-1	1	1	2	1	2	2	-9	Дунд

Төслөөс учрах гол нөлөөллүүдийн эрчмийг хувиар илэрхийлбэл бага нөлөөлөл 28,6%, дунд нөлөөлөл 50%, их нөлөөлөл 21,4% хувь байна. Бага нөлөөлөл д гадаргын ус , амьтны аймаг , зам

талбай түүх соёлын дурсгалт зүйлс , дунд нөлөөлөлд агаарын чанар , амьтны аймаг , дуу чимээ хог хаягдал , эрүүл мэнд зам талбай , эдийн засгийн нийгмийн нөлөө аваар ослын эрсдэл, их нөлөөлөлд газрын гадарга , ургамлан нөмрөг , хөрсөн бүрхэвч орсон. Барилга байгууламж барих үед газрын гадарга сүйдэж хог хаягдал бий болно. Газар шорооны ажлын үед тоос дуу чимээ үүснэ.

Технологи зөрчигдсөнөөс үүсэж болзошгүй сөрөг нөлөөлөл:

Нефтийн бүтээгдэхүүн хадгалах, дамжуулах, тээвэрлэх технологи зөрчигдсөнөөс дараах сөрөг нөлөөллүүд үүсэж болзошгүй Үүнд:

- Амьсгалах клапаны үйл ажиллагаа доголдох юм уу гэмтсэнээс уур, агаарын холимгийн их хэмжээний агаар орчинд гаргах бохирдлын байнгын эх үүсвэр бий болгох
- Шугам хоолой болон сав хоорондын холбоосууд дээрх арматурын элэгдэл хуучралаас болж ажиллахгүй болох, гацах улмаар солиход хүрэх
- Насос дамжуулах хоолойн холбоос гэмтэж, ачих буулгах үед нефтийн бүтээгдэхүүн алдагдах
- Шингэний тоолуур, савны түвшин хэмжигч, даралт хэмжигч зэрэг хэмжилтийн багажийн ажиллагааны доголдлоос үүдэн нефтийн бүтээгдэхүүн алдагдах
- Ачих буулгах хэмжих болон бусад технологийн горимыг зөрчсөнөөс нефтийн бүтээгдэхүүн алдагдах
- Тосолгооны материал, шингэнүүдийг хадгалах, савлах технологи зөрчигдсөнөөс алдагдах
- Насосууд дээр гэмтэл гарах, буруу сав, шугам хоолой руу шахах, дамжуулах хоолой гэмтэх, даралтын горим алдагдах зэрэг технологийн зөрчлөөс үүдэн нефтийн бүтээгдэхүүн алдагдах бололцоотой.

Агаарын чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл:

- Төслийн талбайд ажиллаж байгаа тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөн нь орон нутгийн тоосжилтын түвшин нэмэгдүүлэх нэг эх үүсвэр болох бөгөөд агаарт дэгдэж буй тоосны улмаас үзэгдэх орчин багасаж осол, аваар гарч болзошгүй, Тоосжилтын улмаас агуулахын ажилчид нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд болон эргэн тойрны байгаль орчинд зохих хэмжээгээр нөлөөлөх учир төслийн үйл ажиллааны холбоотойгоор үүсч буй тоосжилтыг бууруулах арга хэмжээнүүдийг авч хэрэгжүүлэх шаардлагатай. Тухайн агуулахын хувьд хийн хяагдал үүсэх үүсвэрүүд гэвэл шатахуун нефтийн бүтээгдэхүүний ууршилт, авто машины утаа зэрэг байхаарр байна.

Усан орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл :

- Нефтээр бохирдсон орчмын байгалын усны эрдэсжилт их өндөр байдаг. Нийт давсны агууламж 10-50-100г/л-т хүрч хлор, бари, иод зэрэг шүлтийн металлууд, бор, стронций зэрэг хүнд металлуудыг агуулна. Аүн амьтад ундны усны зорилгоор хэрэглэх боломжгүй болно.

Хөрсөн бүрхэвчид үзүүлэх нөлөөлөл :

- Химийн хор
- Эрдэс бордоо үйлдвэрийн хаягдал
- Доторлогоогүй хийгдсэн гадаа жорлон
- Нефт нефтийн бүтээгдэхүүн юм
- Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөн, олон салаа зам гаргах зэрэг хөрс эвдэрч гэмтэх сөрөг нөлөөлөл болно.

Хүний эрүүл мэндэд үзүүлэх нөлөөлөл:

Тус агуулах нь зориулалтын боловч зохиомол бичил цаг уурын нөхцөл дуу шуугиан, чийглэг, тоосжилт, нүдний нарийн хараа шаардсан ажлын онцлог хортой нөхцөлд ордог

Нефтийн бүтээгдэхүүний шугам хоолой болон битүүмжлэл алдагдах

Тээвэрлэлтийн болон бусад үйл ажиллагааны явцад технологийн горим зөрчигдөх

Техникийн бүрэн бус байдал

Аюулгүй ажиллагааны дүрэм журам зөрчих зэрэг, сөрөг нөлөөлөл болно

Байгаль орчны тухайн жилийн менежментийн төлөвлөгөөний гол зорилт :

Тус тайлангийн агуулга бүтцийн хувьд тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн тайлан нь төслийн үйл ажиллагааны улмаас үүсч болзошгүй сөрөг нөлөөллүүдийг байгаль орчны бүрэлдэхүүн тус бүрээр авч үзэх үүнд агаар, хөрс, ургамал, амьтан, болон төслийн талбайн ойролцоох нутгийн иргэд багтана. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээнүүдийг хэрэгжүүлэх. Эрсдэлийн үнэлгээ, хог хаягдлын менежмент, нөхөн сэргээлт, дүйцүүлэн хамгаалах, байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө боловсруулж, байгаль орчны тухайн жилийн менежментийн тайланд тусгах. Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн гол зорилго нь байгаль орчны нөлөөллийн ерөнхий үнэлгээний дүгнэлтэд заасан чиглэл, хуваарийн тухайн төслийн үйл ажиллагаанаас байгаль орчин, эдийн засагт үзүүлэх эерэг болон сөрөг нөлөөллийг тодорхойлох, хүний эрүүл мэнд байгаль орчин, эдийн засгийн үр ашигт учруулах эрсдлийг тодорхойлох, сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээг тодорхойлох юм.

№	Сөрөг нөлөөллийг арилгах бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах төлөвлөсөн ажил	Хийгдсэн ажил	Нийт зардал, төг
Усан орчин				
	Гадаргын ус болон газар доорх усанд нефтийн бүтээгдэхүүн алдагдах	Өдөр тутмын үзлэг шалгалт сав тоног төхөөрөмжийн битүүмжлэл хаалтуудын жийрэг солих	Өдөр тутмын үзлэг шалгалт. Хаалт холбоосуудын жийрэг солих ажлууд хийгдэж нефтийн бүтээгдэхүүн хөрсөнд алдагдах тохиолдол гаргаагүй	200,000
	Агуулахын усан орчинг сайжруулж, галын усан санг усаар дүүргэж, бэлэн байдалд байлгах	Худагт өрөмдлөг хийж ундарга сэргээх ус	Байгаль орчин аялал жуулчлалын газраас худаг, ус өрөмдөх зөвшөөрөл авч Буян ус ХХК-р цооног өрөмдүүлсэн	хийгдсэн
		Ус ашиглах дүгнэлт гаргуулах	Байгаль орчны газраас ус ашиглах дүгнэлт гаргуулсан	50000
		Худагт паспорт авах бүртгэлд оруулах	Худгийг паспортжуулж бүртгэлд оруулсан	хийгдсэн
		Хаягдал усны дүгнэлт гаргуулж	Усны сав газраар хаягдал усны дүгнэлт гаргуулж сумын засаг даргатай гэрээ байгуулан ажиллаж байгаа	-
		Худагт тоолуур суулгах	Шинээр тоолуур тавиулж Гэрчилгээ авсан	21010
		Усны гэрээ хийж ажиллах	Сүмбэр сумын засаг даргатай усны гэрээ хийсэн	хийгдсэн
		Нийт		

Усны тоолуур суурилуулах үеийн акт
№6

2023 оны 02-р сарын 24 Говьсүмбэр

АРГАЛ ОЙЛ ХХК танай

LXS6-32 маркийн **Ф32** мм-ийн голчтой хүйтэн усны **№201901249** дугаартай тоолуурыг **№000256** дугаартай лацаар лацдаж БИТҮҮ ШУГАМ ХООЛОЙ ДАХЬ УСНЫ ЗАРЦУУЛАЛТ ХЭМЖИЛТ УНДНЫ ХҮЙТЭН УС БА ХАЛУУН УСНЫ ТООЛУУР СУУРИЛУУЛАХАД ТАВИГДАХ ШААРДЛАГА **MNS ISO 4064-2:2013** стандартын дагуу суурилуулсан болно. Тоолуурын хүчинтэй хугацаа 2025.02.17 өдөр хүртэл хугацаанд ашиглана. Суурилуулах үеийн заалт **01706 м3**

Акт үйлдсэн:
УХАТ Инженер ..... /Ө.Наранчулуун/ тэмдэг

Тоолуур суурилуулсан:
Засварчин ..... /Э.Наранмандах /

Шалгаж хүлээн авсан ..... / /

 СТАНДАРТ, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН ГАЗАР

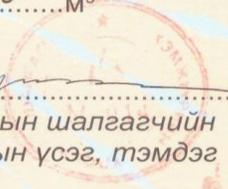
УСНЫ ТООЛУУРЫН БАТАЛГААЖУУЛАЛТЫН ГЭРЧИЛГЭЭ
№ ЭУ **065686**

.....-Д
(хэрэглэгчийн нэр)

ашиглаж байгаа **LXS6** загварын **6** м³/ц хэмжих хязгаартай, **32** мм-ийн голчтой № **201901249** -ын халуун, хүйтэн усны тоолуурыг № **014** лацаар битүүмжилж **2023** оны **02** -р сарын **17** -ны өдөр хүртэл улсын баталгаажуулалтын гэрчилгээ олгов.

Шалгалтын дараах заалт: **01706** м³

 Лабораторийн тэмдэг **2023** оны **02**-р сарын **17** -ны өдөр

 Улсын шалгагчийн гарын үсэг, тэмдэг

2023 ОНЫ УС АШИГЛУУЛАХ ДҮГНЭЛТ

2023.04.09

Дугаар 2023/01

Говьсүмбэр аймаг

- 1. Аж ахуйн нэгж, байгууллага, захирлын нэр, хаяг, утас факс, улсын бүртгэлийн дугаар:**
“Аргал Ойл” ХХК, Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 6-р хороо, Нэгдсэн Үндэстний гудамж, 47-р байр, 3 тоот, гүйцэтгэх захирал Д.Баасан, 88124621, 88104901, улсын бүртгэлийн дугаар 9011733116, регистрийн дугаар 6309011
- 2. Төслийн нэр, байршил:** Газрын тосны бүтээгдэхүүн агуулах, Говьсүмбэр аймаг, Сүмбэр сум, 1 дүгээр баг, Үйлдвэрлэл 1 гудамж 113 тоот. /Говьсүмбэр аймгийн Засаг даргын 2019 оны 06 сарын 17-ний өдрийн А/225 тоот шийдвэр/
- 3. Төсөл хэрэгжүүлэгч:**
“Аргал Ойл” ХХК
- 4. Тусгай зөвшөөрлийн дугаар болон талбайн координат /Х,У/:**
Бүх төрлийн шатахуун импортлох тусгай зөвшөөрөл, дугаар 321
Талбайн координат: х 108° 36" 414'
у 46° 34" 550'
- 5. Үйлдвэрлэл, үйлчилгээний нэр төрөл зориулалт:**
Газрын тосны бүтээгдэхүүн агуулах, Газрын тосны бүтээгдэхүүнийг импортлох, хадгалах, худалдан борлуулах чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг.
- 6. Үйлдвэрийн техник, технологи /ажиллах горим, хүчин чадал/:**
Газрын тосны бүтээгдэхүүн агуулах нь Хятад улсад үйлдвэрлэсэн газрын тосны бүтээгдэхүүн хадгалах зориулалттай 2000м³ багтаамжтай 4 ширхэг босоо цилиндр савтай, 400м³-ийн 2 ширхэг савтай нийт 8800м³ багтаамжтай. Нэг зэрэг 4 вагон ачих, буулгах вагон сткад, 2 автомашин зэрэг ачих авто сткадтай, шингэн бүтээгдэхүүн ачиж буулгах 160м³/ц хүчин чадалтай 4 ширхэг насос станцтай.
23х13 хэмжээтэй оффиссын барилга, боловсон ариун цэврийн өрөө, ажилчдын цайны газартай. 2023 онд өдөрт 7 хүн 8 цагаар ажиллах бөгөөд харуул хамгаалалтын 6 ажилтан 24:48 цагаар ажиллана. Нийт 13 ажилтантай.
- 7. Үйлдвэрлэх, боловсруулах бүтээгдэхүүний хэмжээ:**
Газрын тосны бүтээгдэхүүн агуулах нь жилийн 365 хоног ажиллах бөгөөд сардаа 1.800.000 орчим литр шатахуун буулгаж түгээдэг.
- 8. Усны эх үүсвэр, нөөц, чанар, хоногт ашиглах хэмжээ /шоо.метрээр/:**
Тус агуулах нь технологид ус хэрэглэхгүй. Ундны усны хэрэглээг усан хангамжийн худгаас зөөвөрлөн хэрэглэдэг. Ногоон байгууламж, гал унтраах болон ажилчдын ахуйн зориулалтаар газрын доорх усыг ашиглана.
- 9. Усны барилга байгууламжууд /нэр, хүчин чадал, барилга, байгууламжийн хэмжээ хийц/:**
Өрөмдмөл худаг 1 ширхэг, 250м³ багтаамжтай 2 ширхэг галын усан сантай.
- 10. Худаг, өргөлтийн станцууд, усны тоолуур /насосны хүчин чадал, марк/:**
Цооногийн гүн 108 м, ундарга 0,9 л/сек. Координат: х - 108° 36" 414'
у - 46° 34" 550'
- Ахуйн зориулалтаар ашиглах өрөмдмөл худаг, худгийн насосны марк QJD 1.5кв, LXSG маркийн ф32 мм-ийн голчтой хүйтэн усны тоолуурыг “Ус Ду” ОНӨААТҮГ-аар 2023 онд суурилуулсан.
- 11. Дамжуулах байгууламж /шугам сүлжээний урт, диаметр/:**
-
- 12. Хаягдал бохир усны хэмжээ, цэвэрлэгээний арга, түвшин:**
Ахуйн хэрэглээнээс гарсан бохир усыг бохирын цооногт хуримтлуулж тохижилт үйлчилгээний газраар соруулж хаягдал ус хаях цэгт зайлуулдаг.

13. Үйлдвэрлэл, үйлчилгээнд усны нөөцийг хэмнэх эргүүлж ашиглах даалгавар

Усыг ашиглах боломжит нөөцийн хэмжээнд зохистой ашиглах.

14. Байгаль орчны үнэлгээ, нөхцөл:

Говьсүмбэр аймгийн Сүмбэр сумын нутаг дэвсгэрт байрлах "Аргал Ойл" ХХК-ийн "Газрын тосны бүтээгдэхүүн агуулах" төслийн Байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний тайланг 2020 онд "Тэкол" ХХК-иар гүйцэтгүүлж батлуулсан.

15. Онцгой нөхцөл:

Худгийн тоолуурын ашиглалт, чанар, баталгаажуулалтад хяналт тавьж бүрэн бүтэн байдлыг хангаж ажиллах

16. Холбогдох хууль, дүрэм, журам, норм, стандарт, баримт бичгийн дагуу усны зарцуулалтыг тооцоход:

Байгаль орчин, ногоон хөгжил, аялал жуулчлалын сайдын 2015 оны А/301 дугаар тушаалаар батлагдсан "Нэгж бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх, ажил гүйцэтгэх, үйлчилгээ үзүүлэхэд зарцуулах усны норм"-ийг үндэслэн тооцоход:

Ногоон байгууламжийн усалгаанд:

Оффиссын гадна талбайд тарьсан 14 ширхэг модыг сард дунджаар 5 удаа услана гэж тооцоход 7 сарын хугацаанд нийт 35 удаа услана гэж тооцов. /Тус компанийн 2023 оны ус ашиглах төлөвлөгөөг үндэслэв./

14ш x 40л/хон x 35удаа = 19.6м³/жил

Ажилчдын ахуйн хэрэглээнд зарцуулах ус:

8 хүн x 80л/хон x 245хон = 156.8м³/жил

Гал унтраахад:

Галын усан санд 500м³/жил

Нийт усны хэрэглээ: 19.6м³/жил+156.8м³ жил+500м³/жил = 676.4м³/жил

16. Холбогдох хууль, тогтоол шийдвэрийн дагуу оногдуулах усны нөөцийн төлбөрийн хэмжээ:

Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1.2 дахь заалтын дагуу түймэр унтраах, гамшигтай тэмцэх зориулалтаар ашиглах- 500м³/жил усны төлбөрийг төлбөрөөс чөлөөлнө.

Ашиг олох зориулалтаар ахуйн үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхэлдэг аж ахуйн нэгж, байгууллагын усны төлбөрийн хэмжээг Засгийн газрын 2011 оны 302 дугаар тогтоол, Засгийн газрын 2013 оны 326, 327 дугаар тогтоолыг үндэслэн тооцвол:

1м³ усны нөөц ашигласны төлбөр: **3700төг/м³ x 0.16 x 15%=88.8 төг**

- 3700 төг/м³ – Умард говийн гүвээт халхын дундад талын сав газарт газрын доорх ус ашигласан нөхцөлд тооцох экологи, эдийн засгийн суурь үнэлгээ.

- (15%) - Засгийн газрын 2013 оны 326 дугаар тогтоолын дагуу батлагдсан усны нөөц ашигласны төлбөрийн 10-д заасан хувь, хэмжээ.

- (0.16) – Бусад, ашиг олох зориулалтаар ахуйн үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхэлдэг аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэний ашигласан усанд тооцох ашиглалтын зориулалтын итгэлцүүр

156.8м³/жил x 88.8төг = 13923 төгрөг /арван гурван мянга есөн зуун хорин гурав/

Ногоон байгууламжийн усалгааны зориулалтаар ашиглах **19.6м³/жил** усны төлбөрийн хэмжээг Засгийн газрын 2011 оны 302 дугаар тогтоол, Засгийн газрын 2013 оны 326, 327 дугаар тогтоолыг үндэслэн урьдчилсан байдлаар тооцвол:

1м³ усны нөөц ашигласны төлбөр: **3700төг/м³ x 0.15 x 0.2 = 111төг/м³**

- 3700 төг/м³ – Умард говийн гүвээт халхын дундад талын сав газарт газарт тогтоосон газрын доорх усны экологи, эдийн засгийн суурь үнэлгээ;

- (15%) – Засгийн газрын 2013 оны 326-р тогтоолын 10-д заасан газрын доорх ус ашигласны төлбөрийн хувь;

- (0.2) – Ногоон байгууламжийн зориулалтаар газрын доорх ус ашигласан нөхцөлд тооцох ашиглалтын зориулалтын итгэлцүүр
 $19.6\text{м}^3/\text{жил} \times 111\text{төг}/\text{м}^3 = 2175\text{ төг}$ /Хоёр мянга нэг зуун далан тав/
 Нийт ус ашигласны төлбөр $13923+2175=16098$ /арван зургаан мянга ерэн найм/ төгрөгийг Төсвийн тухай хуулийн 23.6.5-д заасны дагуу Говьсүмбэр аймгийн Төрийн сангийн **100220000944** тоот дансанд төвлөрүүлэх.

18. Тавигдах шаардлага, цаашид авах арга хэмжээний талаарх зөвлөмж

- Ус ашиглуулах дүгнэлтийг үндэслэн "Усны тухай" хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.6, 29 дүгээр зүйлийн 29.1-д заасны дагуу Говьсүмбэр аймгийн Сүмбэр сумын Засаг даргаас ус ашиглах зөвшөөрөл авч, гэрээ байгуулах.
- Усны эх үүсвэрт суурилуулсан баталгаажсан тоолуурын заалтыг үндэслэн усны нөөц ашигласны төлбөрийг тооцох бөгөөд тухайн ондоо багтааж төлөх.
- Усны тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.18-д зааснаар ус ашиглуулах дүгнэлт, холбогдох зөвшөөрөлгүйгээр ус ашиглахыг хориглодог болохыг анхаарах.
- Мөн хуулийн 31.2-т зөвшөөрсөн хэмжээнээс илүү ашигласан усны төлбөрийг 50 хүртэл хувиар өсгөн тооцож төлөхөөр заасныг анхаарах.
- Газрын доорхи уснаас шууд ашиглах усны хэмжээг ус хэрэглээний нормоор тооцсон хэмжээнээс хэтрүүлэхгүй байх.
- Байгаль орчин, ногоон хөгжлийн сайдын 2013 оны А/156 дугаар тушаалын хавсралтаар батлагдсан "Ус ашиглалт, хэрэглээг тоолууржуулах журам"-ыг мөрдөж ажиллах
- Хаягдал усны дүгнэлтийг тухайн жилийн эхний улиралд багтаан Умард говийн гүвээт Халхын дундад талын сав газрын захиргаагаар гаргуулж Сүмбэр сумын Засаг даргатай ус бохирдуулсны төлбөрийн гэрээ байгуулах, төлбөрийг төлөх:
- Ус ашиглалтын тайланг дараа оны 1-р улиралд багтаан аймгийн Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газарт ирүүлэх. Мөн оны 12 сарын 01 ны дотор багтаан ус ашиглалтын гэрээг дүгнүүлэхийг анхааруулж байна. Оны эхэнд болон оны сүүлд тоолуурын заалтыг авч баталгаажуулах.
- Ус ашиглуулах дүгнэлт гаргахад бүрдүүлэх материалын бүрдлийг ирүүлэхдээ тухайн оны төлөвлөгөө, ус ашиглалтын тайланг албан ёсоор баталгаажуулж ирүүлэх

ДҮГНЭЛТ ГАРГАСАН:

Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын Байгаль орчны үнэлгээ,
 усны асуудал хариуцсан мэргэжилтэн Н.Намуунצעэг

БАТЛАВ.
ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН СҮМБЭР СУМЫН
ЗАСАГ ДАРГА ..... Л. БАТ-ЭРДЭНЭ/

БАТЛАВ.
"АРГАЛ ОЙЛ" ХХК-НИЙ ЗАХИРАЛ
Д. БААСАН/

УС АШИГЛАХ ГЭРЭЭ

2023 оны 05 сарын 22 ны өдөр

Дугаар: 02

Сүмбэр сум

Нэг. Ерөнхий зүйл

Ус ашиглуулагчийг төлөөлж Говьсүмбэр аймгийн Сүмбэр сумын Байгаль орчны асуудал хариуцсан мэргэжилтэн Б.Уранчимэг, Ус ашиглагчийг төлөөлж улсын бүртгэлийн дугаар: 9011733116, регистрийн дугаар: 6309011 "Аргал ойл" ХХК-ийн захирал Д.Баасан нар ус ашиглах талаар тохиролцон энэхүү гэрээг 1 жилийн хугацаатайгаар байгуулав.

Хоёр. Гэрээний гол нөхцөл

2.1. Ус ашиглах зориулалт: "Аргал ойл" ХХК нь ажилчдын ахуйн хэрэглээнд болон ногоон байгууламжийн усалгаа, гал унтраах зориулалтаар усны нөөцийг ашиглана.

2.2. Нийт ашиглах усны хэмжээ: Баталгаажуулсан тоолуурын заалтаар усны нөөц ашигласны төлбөрийг тооцох

2.3. Усны эх үүсвэр, нөөц чанар, хоногт ашиглах хэмжээ: Ногоон байгууламжийн усалгаанд 19.6м³, ажилчдын ахуйн хэрэглээнд 156.8м³, гал унтраахад 500м³, тухай жилд нийт ашиглах усны хэмжээ 676.4м³/жил. Сүмбэр сумын 1-р багийн нутагт байрлах өрөмдмөл 1 худаг.

2.4. Усны эх үүсвэр:

2.4.1. Байршил: Худаг 1, цооногийн гүн 108м, ундарга 0.9л/сек, худгийн солбилцол х-108°36'41", у-46° 34' 55"

2.4.2. Тоног төхөөрөмжийн нэр, марк: Худагт QJD 1.5кв маркийн насос, LXSG-32 маркийн ф32мм-ийн голчтой тоолуурыг суурилуулсан.

2.5. Хаягдал ус: Ахуйн хэрэглээнээс гарсан бохир усыг бохирын цооногт хуримтлуулж, тохижилт үйлчилгээний газраар соруулж хаягдал ус хаях цэгт зайлуулдаг.

2.6. Усны эх үүсвэрийг хамгаалах, усны нөөц хомсдох, бохирдохоос сэргийлэх арга хэмжээ, түүнд зарцуулах хөрөнгийн хэмжээ:

2.7. Усны тоолуур: 1 тоолууртай

2.8. Ус ашигласны нэгж төлбөрийн хэмжээ:

Ашиг олох зориулалтаар ахуйн үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхэлдэг аж ахуйн нэгж байгууллагын усны төлбөрийн хэмжээг Засгийн газрын 2011 оны 302 дугаар тогтоол, Засгийн газрын 2013 оны 326 дугаар тогтоол, Засгийн газрын 2013 оны 327 дугаар тогтоолыг үндэслэн урьдчилсан байдлаар тооцвол:

$$1\text{м}^3 \text{ усны нөөц ашигласны төлбөр: } 3700\text{төг/м}^3 \times 0.16 \times 15\% = 88.8 \text{ төгрөг}$$

3700төг/м³ - Умард говийн гүвээт-Халхын дундад талын сав газарт тогтоосон газрын доорх усны экологи, эдийн засгийн суурь үнэлгээ

(15%) - Засгийн газрын 2013 оны 326 дугаар тогтоолын дагуу батлагдсан усны нөөц ашигласны төлбөрийн 10-д заасан хувь, хэмжээ

(0.16) - Бусад ашиг олох зориулалтаар ахуйн үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхэлдэг аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэний ашигласан усанд тооцох ашиглалтын зориулалтын итгэлцүүр

156.8м³жил х 88.8төг=13923 төгрөг

Ногоон байгууламжийн усалгааны зориулалтаар ашиглах 19.6м³/жил усны төлбөрийн хэмжээг Засгийн газрын 2011 оны 302 дугаар тогтоол, Засгийн газрын 2013 оны 326, 327 дугаар тогтоолыг үндэслэн урьдчилсан байдлаар тооцвол:

1м³ усны нөөц ашигласны төлбөр: 3700төг/м³ х 0.16 х 15%= 88.8 төгрөг

3700төг/м³ - Умард говийн гүвээт-Халхын дундад талын сав газарт тогтоосон газрын доорх усны экологи, эдийн засгийн суурь үнэлгээ

(15%) - Засгийн газрын 2013 оны 326 дугаар тогтоолын дагуу батлагдсан усны нөөц ашигласны төлбөрийн 10-д заасан хувь, хэмжээ

(0.2) – Ногоон байгууламжийн зориулалтаар газрын доорх ус ашигласан нөхцөлд тооцох ашиглалтын зориулалтаар итгэлцүүр

19.6м³жил х 111төг=2175 төгрөг

Газрын доорх усыг ногоон байгууламжийн усалгаа, ажилчдын ахуйн хэрэглээний зориулалтаар ашиглах **16098 /арван зургаан мянга ерэн найм/ төгрөгийг Төсвийн тухай хуулийн 23.6.5-д заасны дагуу Говьсүмбэр аймгийн Төрийн сангийн 100220000944 тоот дансанд төвлөрүүлэх.**

Гурав. Талуудын эрх үүрэг

3.1. Ус ашиглуулагч нь Усны тухай хуулийн 17.1.7, 17.1.9, 17.1.10 дахь заалтын дагуу эрх эдэлнэ.

3.2. Ус ашиглагч нь дараах үүргийг хүлээнэ:

3.2.1. Усны тухай хуулийн 30.1.1 дэх заалтын дагуу ус ашиглах зөвшөөрөл, гэрээнд заасан хэмжээнээс хэтрүүлэн ашиглахгүй байх.

3.2.2. Усны тухай хуулийн 30.1.4 дэх заалтын дагуу ус авах цэг, газар доорх усны цооног, шугам хоолой бүрийг тоолууржуулна.

3.2.3. Усны тухай хуулийн 7.5 дахь заалтын дагуу усны мэдээллийн санг бүрдүүлэхтэй холбогдсон мэдээг Сав газрын захиргаанд гаргаж өгнө.

3.2.4. Унд ахуйн усны шинжилгээг улиралд нэг удаа хийлгэж шинжилгээний хариуг Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газарт хүргүүлэх.

3.2.5. Ажилчдын ундны усыг стандарт, эрүүл ахуйн шаардлага хангасан усаар хангана.

3.2.6. Ус ашиглалтын байдалтай холбоотой асуудлыг тухай бүрт нь мэдэгдэж, шаардлагатай тохиолдолд Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын болон Сав газрын захиргааны холбогдох мэргэжилтнийг дуудаж газар дээр нь шийдвэрлэж байх.

3.2.7. Ус ашигласны төлбөрийг хугацаанд нь төлөөгүй тохиолдолд Усны тухай хуулийн 33.1.14 дэх заалтын дагуу хариуцлага хүлээнэ.

3.2.8. Усыг гэрээнд зааснаас бусад зориулалтаар буюу хэмжээнээс хэтрүүлэн ашигласнаа нуун дарагдуулсан, зөвшөөрсөн хэмжээнээс хэтрүүлэн ашигласан, усны төлбөр төлөхөөс зайлсхийсэн бол Усны тухай хуулийн 33.1.13 дахь заалтын дагуу хариуцлага хүлээлгэнэ.

Дөрөв. Бусад

- 4.1. Гэрээ нь талууд гарын үсэг зурж, тамга, тэмдэг дарж баталгаажуулсан өдрөөс эхлэн хүчин төгөлдөр болно.
- 4.2. Ус ашиглуулах дүгнэлт, ус ашиглах зөвшөөрөл, хаягдал усны талаарх дүгнэлт, хаягдал ус зайлуулах зөвшөөрөл нь гэрээний салшгүй хэсэг байна.
- 4.3. Ус ашиглуулагч нь гэрээний биелэлтийг жил бүр дүгнэж, тэмдэглэл үйлдэнэ.
- 4.4. Талуудын тохиролцсоноор гэрээнд, нэмэлт өөрчлөлт оруулж болох ба бичгээр үйлдэнэ.
- 4.5. Гэрээг Усны тухай хуулийн 17.1.9, 29.3 дахь заалтууд болон дор дурьдсан үндэслэлээр хугацаанаас өмнө цуцална.
- 4.5.1. Ашиглаж байгаа усны эх үүсвэр тусгай хэрэгцээнд шилжсэн.
- 4.5.2. Аль нэг тал нь татан буугдсан бол.
- 4.6. Талуудын хооронд үүссэн маргааныг эвийн журмаар шийдвэрлэхийг эрхэмлэх бөгөөд эс зөвшөөрвөл холбогдох шатны шүүхээр шийдвэрлүүлнэ.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

Ус ашиглуулагчийг төлөөлж:
Сүмбэр сумын Байгаль орчны
мэргэжилтэн *Франц* М.Б.Уранчимэг/
Хаяг: Монгол улс, Говьсүмбэр аймаг,
Сүмбэр сумын захиргаа
Харилцах утас: 99569581

Ус ашиглагчийг төлөөлж:
"Аргал ойл" ХХК-ийн ХАБЭА инженер
..... Ш.Билэгдэмбэрэл/
Хаяг: Говьсүмбэр аймаг, Сүмбэр
сум, 1-р баг, Төмөр замын гармын
баруун урд талд
Харилцах утас: 99548521

**УМАРД ГОВИЙН ГҮВЭЭТ-ХАЛХЫН ДУНДАД ТАЛЫН САВ ГАЗРЫН ЗАХИРГАА
ХАЯГДАЛ УСНЫ ДҮГНЭЛТ**

2023 оны 08 дугаар
сарын 1-ний өдөр

Дугаар: 53

Говьсүмбэр
Сүмбэр

**1. Иргэн, аж ахуйн нэгж байгууллага, захирлын нэр, утас, улсын бүртгэлийн болон
регистрийн дугаар, цахим хаяг:**

“АРГАЛ ОЙЛ” ХХК, гүйцэтгэх захирал Д.Баасан, утас 88124621, 88104901, улсын бүртгэлийн
дугаар: 9011733116, регистрийн дугаар: 6309011

2. Төслийн нэр, байршил:

Газрын тосны бүтээгдэхүүн агуулах, Говьсүмбэр аймаг, Сүмбэр сум, 1-р баг, Үйлдвэрлэл
1 гудамж 113 тоот /Говьсүмбэр аймгийн Засаг даргын 2019 оны 06-р сарын 17ны өдрийн А/225
тоот шийдвэр/

3. Хаягдал ус хаях цэгийн байршил, координат:

-

4. Цэвэрлэгээний арга, түвшин:

Ахуйн хэрэглээнээс гарсан бохир усыг бохирын цооногт хуримтлуулж тохижилт үйлчилгээний
газраар соруулж хаягдал ус хаях цэгт зайлуулдаг.

5. Хаягдал усны хэмжээ: Тус компанийн хаягдал усны хэмжээг Говьсүмбэр аймгийн
Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын 2023 оны 04 дүгээр сарын 09-ний өдрийн №2023/01
дугаартай ус ашиглуулах дүгнэлтээр гаргасан унд, ахуйн хэрэглээнд ашиглах $156.8 \text{ м}^3/\text{жил}$ -ийг тус
тус үндэслэн тооцов.

6. Хаягдал усан дахь бохирдуулах бодисын хэмжээ, төрөл:

Хаягдал усны шинжилгээ хийлгүүлээгүй тул Байгаль орчин аялал жуулчлалын сайд, Барилга
хот байгуулалтын сайдын хамтарсан 2019 оны 12 дугаар сарын 27-ны өдрийн “Хаягдал усанд
агуулагдах бохирдуулах бодисын жишиг хэмжээг тогтоох тухай” А/816/218 тушаалаар батлагдсан
хэмжээг үндэслэн ахуйд ажилчдын тосгон $1.5 \text{ кг}/\text{м}^3$ -ээр тооцов.

7. Ус бохирдуулсны төлбөр, тооцоо:

Органик бодис /XXX/ $1.5 \text{ кг}/\text{м}^3 \times 156.8 \text{ м}^3/\text{жил} \times 50 \text{ төг}/\text{кг} = 11760.0$
НИЙТ: 11760 / арван нэгэн мянга долоон зуун жаран төгрөг/

8. Хууль тогтоомж, дүрэм, журам, норм стандартын талаар зөвлөмж:

- Байгаль орчин, ногоон хөгжлийн Сайдын 2013 оны А/156 дугаар тушаалаар баталсан “Ус
ашиглалт, хэрэглээг тоолууржуулах журам”-ын 2.1.4, 3.6.1 дэх заалтын дагуу хаягдал усны шугам
дээр тоолуур суурилуулах

- Байгаль орчин аялал жуулчлалын Сайд, Эрүүл мэндийн сайдын хамтарсан 2018 оны
А-28/128 дугаартай “Ус ашиглагч иргэн, аж ахуй нэгж, байгууллага нь ахуйн бохир ус зайлуулах
цэгээ ус тусгаарлагчаар тусгаарлаж тохижуулах журам”-ыг хэрэгжилтийг хангаж ажиллах, тайлан
мэдээг Сав газрын захиргаанд ирүүлэх;

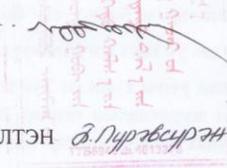
- “Хүрээлэн байгаа орчин. Усны чанар. Хаягдал ус. Ерөнхий шаардлага MNS 4943:2015”
стандартаас давсан бол “Усны тухай” хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.2, БОАЖ-ын Сайдын 2019
оны А/635 дугаар тушаалаар баталсан “Ус бохирдуулсны нөхөн төлбөрийг шатлан өсгөх хэлбэрээр
ногдуулах журам”-ын дагуу нөхөн төлбөр ногдуулахыг анхаарах;

9.Тавигдах шаардлага, цаашид авах арга хэмжээ:

- “Усны тухай” хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.1.13 дахь заалтад заасны дагуу Говьсүмбэр
аймгийн Сүмбэр сумын Засаг даргатай байгуулсан “Ус бохирдуулсны төлбөрийн гэрээ”-г
дүгнүүлж, сунгуулах

- “Усны тухай” хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.2 дахь заалтад заасны дагуу Говьсүмбэр аймгийн Сүмбэр сумаас олгосон “Хаягдал ус хаях, зайлуулах зөвшөөрлийн бичиг”-ийг сунгуулах;
- Хаягдал усны дүгнэлтийг дараа оны эхний улиралд багтаан гаргуулах бөгөөд улирал бүр хоёроос доошгүй хаягдал усны сорьц авч, итгэмжлэгдсэн лабораторид шинжлүүлэн, сүүлийн сарын 15-ны дотор ирүүлэх;
- Хаягдал ус хаях цэгийн байршлыг тогтоолгож Говьсүмбэр аймгийн Сүмбэр сумын ЗДТГ-аас зөвшөөрөл авах;
- Ус бохирдуулсны төлбөрийг дараа улирлын эхний сарын 20-ны өдрийн дотор харьяалах татварын албанд төлөх ба хугацаанд нь төлөөгүй тохиолдолд “Зөрчлийн тухай” хуулиар хариуцлага хүлээх нөхцөл үүсэхийг анхаарах;
- Усны тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.5-д заасны дагуу усны мэдээллийн сан бүрдүүлэхэд шаардлагатай ус бохирдуулсны төлбөрийн гэрээг дүгнэсэн акт, хаягдал усны шинжилгээний дүгнэлтүүд, төлбөр төлсөн баримтыг Умард говийн гүвээт-Халхын дундад талын сав газрын захиргааны Umar dgobi14@gmail.com цахим хаягаар 2023 оны 12 дугаар сарын 30-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

ХЯНАСАН:

УГГ - ХДТСГЗАХИРГААНЫ ДАРГА Б.ОТГОНСҮРЭН

БОЛОВСРУУЛСАН:

УГГ - ХДТСГЗАХИРГААНЫ МЭРГЭЖИЛТЭН Б.ПҮРЭВСҮРЭН

ХАЯГДАЛ УСЫГ БАЙГАЛЬД ШУУД НИЙЛҮҮЛЖ БАЙГАА ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДТЭЙ
БАЙГУУЛАХ УС БОХИРДУУЛСНЫ ТӨЛБӨРИЙН ГЭРЭЭ

2023 оны 09 сарын
16-ний өдөр

Дугаар ГСАСС-53

Сүмбэр сум

Нэг. Ерөнхий зүйл

Усны тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.2 дахь хэсэгт заасны дагуу Сүмбэр сумын Засаг даргын гаргасан 2023 оны 09 сарын 16-ний өдрийн ГСАСС-53 дугаартай Хаягдал ус хаях, зайлуулах зөвшөөрлийг үндэслэн нэг талаас: ус ашиглуулагчийг төлөөлж Сүмбэр сум ЗДТГазрын Байгаль орчны мэргэжилтэн Б.Уранчимэг, нөгөө талаас: ус бохирдуулагчийг төлөөлж Говьсүмбэр аймаг, Сүмбэр сум 1 дүгээр багт байрлах, 6309011 тоот регистрийн дугаартай "Аргал Ойл" ХХК-ийн захирал Д.Баасан нар ус бохирдуулсны төлбөр, нөхөн төлбөр төлөх талаар харилцан тохиролцон энэхүү гэрээг 1 /нэг/ жилийн хугацаатай байгуулав.

Хоёр. Гэрээний гол нөхцөл

- 2.1. Ус бохирдуулагч нь хаягдал усыг "Хүрээлэн байгаа орчин. Усны чанар. Хаягдал ус. Ерөнхий шаардлага" MNS 4943:2015 стандартын норматив шаардлагад нийцүүлэн байгальд шууд нийлүүлнэ.
- 2.2. Ус бохирдуулагч нь Усны тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.1 дэх хэсэгт заасны дагуу хаягдал усны чанарыг энэхүү гэрээний 2.1-д заасан стандартын норматив шаардлагад нийцүүлсэн тохиолдолд ус бохирдуулсны төлбөр, стандартын норматив шаардлагад нийцүүлээгүй тохиолдолд ус бохирдуулсны нөхөн төлбөрийг хаягдал усанд агуулагдах бохирдуулах бодисын хэмжээнээс хамааран 2-5 дахин шатлан өсгөх хэлбэрээр тооцож төлнө.
- 2.3. Төлбөр төлөгч нь Ус бохирдуулсны төлбөрийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1 дэх хэсэгт заасны дагуу хаягдал усан дахь бохирдуулах бодист ноогдох төлбөр, нөхөн төлбөрийг дараа улирлын эхний сарын 20-ны өдрийн дотор харьяалах татварын албанд төлнө.
- 2.4. Ус бохирдуулагч нь дараах мэдээллийг улирал тутамд Сав газрын захиргаа, харьяа татварын албанд хүргүүлнэ. Үүнд:
  - 2.4.1. Хаягдал ус нийлүүлдэг хүн, хуулийн этгээдийн нэр;
  - 2.4.2. Цэвэрлэх байгууламж болон зөөврийн машинд нийлүүлсэн хаягдал усны хэмжээ;
  - 2.4.3. Байгальд нийлүүлсэн хаягдал усны хэмжээ;

2.4.4. Хаягдал усанд байгаль орчны итгэмжлэгдсэн лабораториор хийлгэсэн шинжилгээний дүн;

2.4.5. Бохирдуулах бодисын ялгарал шилжилтийн системд усны бохирдлын мэдээллийг бүртгүүлсэн тайлан;

2.4.6. Ус бохирдуулсны төлбөр төлсөн тайлан.

Гурав. Ус ашиглуулагчийн эрх, үүрэг

3.1. Ус бохирдуулагчийг мэдээ, мэдээлэл, удирдлагаар хангаж, хяналт тавина.

3.2. Усны тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.1.8 дахь заалтад заасны дагуу Сав газрын захиргааны дүгнэлтийг үндэслэн Усны тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1.4 дэх заалтад заасны дагуу Сум, дүүргийн Засаг дарга нь нутаг дэвсгэртээ хаягдал ус зайлуулах цэг тогтооно.

3.3. Сав газрын захиргаа болон сум дүүргийн Засаг дарга нь хаягдал усыг энэхүү гэрээний 2.1-д заасан стандартын норматив шаардлагад нийцүүлэн цэвэрлэсэн, дахин ашигласан ус бохирдуулагчийг ус бохирдуулсны төлбөрөөс хөнгөлөх, чөлөөлөх жагсаалтыг гаргана.

3.4. Сав газрын захиргаа, сум дүүргийн Засаг дарга нь хаягдал ус хаях, зайлуулах шаардлагыг зөрчсөн ус бохирдуулагчийн хаягдал ус хаях, зайлуулах зөвшөөрлийг цуцална.

Дөрөв. Ус бохирдуулагчийн эрх, үүрэг

4.1. Ус бохирдуулагч нь Сав газрын захиргаанаас мэргэжил, арга зүйн зөвлөгөө авах, хаягдал ус хаях, зайлуулах цэг тогтоолгох, ноогдуулсан ус бохирдуулсны төлбөр болон нөхөн төлбөрийн хэмжээг үндэслэлгүй гэж үзвэл дээд шатны байгууллагад гомдол гаргах эрхтэй.

4.2. Ус бохирдуулагч нь үйл ажиллагаандаа энэхүү гэрээг болон холбогдох хууль, тогтоомж, дүрэм, журам, стандарт, норм норматив, ТЭЗҮ, зураг төсөл, байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг мөрдөж ажиллана.

4.3. Ус бохирдуулагч нь хаягдал усны эзлэхүүнийг тодорхойлох хэмжих хэрэгсэл (тоолуур)-ыг “Ус ашиглалт, хэрэглээг тоолууржуулах журам”-д заасны дагуу хаягдал усны шугамын гаргалгаан дээр суурилуулах тоолуур нь гаргалгааны шугамын голчтой адил байх бөгөөд мэдрэгчийн хийц нь хаягдал усны найрлагаас хамааран өөрчлөгдөх, эвдрэх, гэмтэх зэрэг эрсдэлээс хамгаалагдсан эд ангиар хийгдсэн байх шаардлагад нийцүүлэн суурилуулна.

Тав. Бусад

5.1. Хаягдал ус хаях, зайлуулах зөвшөөрөл нь энэхүү гэрээний салшгүй хэсэг байна.

5.2. Ус бохирдуулагч нь ус бохирдуулсны төлбөр, нөхөн төлбөрийг хугацаанд нь төлөөгүй бол Зөрчлийн тухай хуулийн дагуу хариуцлага хүлээнэ.

5.3. Энэхүү гэрээг сунгах, дуусгавар болгох, хүчингүй болгохтой холбоотой асуудлыг 2 тал харилцан тохиролцсоны үндсэн дээр шийдвэрлэнэ.

5.4. Энэхүү гэрээтэй холбогдон гарсан аливаа маргааныг эвийн журмаар шийдвэрлэхийг эрмэлзэх бөгөөд эс тохиролцвол иргэний журмаар шүүхээр шийдвэрлүүлнэ.

Зургаа. Давагдашгүй хүчин зүйлс

6.1. Ус бохирдуулагч нь давагдашгүй хүчин зүйл /тухайлбал: газар хөдлөлт, үер, гал түймэр, хар салхи, халдварт өвчний тархалт болон байгалийн бусад аюулт үзэгдэл гэх мэт/-ийн нөхцөл байдлын улмаас гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлэх боломжгүй болсон тохиолдолд гэрээний хариуцлагаас /нөхөн төлбөр, торгууль/ чөлөөлөгдөх үндэслэл болно.

6.2. Ус бохирдуулагч нь давагдашгүй хүчин зүйл бий болсныг нотолно.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

Ус ашиглагчийг төлөөлж:

Сүмбэр сум ЗДТГ-ын Байгаль орчны
мэргэжилтэн. *Б.Уранчимэг* /Б.Уранчимэг/

Хаяг: Монгол улс, Говьсүмбэр аймаг,

Сүмбэр сум 2-р баг

Утас: 99569581

Ус бохирдуулагчийг төлөөлж:

"Аргал Ойл" ХХК-ийн ХАБЭА-н
инженер. *Ш.Билэгдэмбэрэл* /Ш.Билэгдэмбэрэл/

Хаяг: Говьсүмбэр аймаг, Сүмбэр сум, 1 баг

Утас: 99548521

Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд,
Барилга, хот байгуулалтын сайдын
2019 оны 11 дүгээр сарын 22-ны өдрийн
А/719/189 дүгээр тушаалын хавсралт

ХАЯГДАЛ УС ХАЯХ, ЗАЙЛУУЛАХ ЗӨВШӨӨРӨЛ

Дугаар: **ГСАСС-228**

Умард говийн гүвээт халхын дундад талын сав газар -ын гаргасан
/ Дүгнэлт гаргасан байгууллага /
2021 оны 10 дугаар сарын 14-ны өдрийн хаягдал ус хаях, зайлуулах ..... **228** тоот

дүгнэлтийг үндэслэн ..... **Говьсүмбэр** аймаг/нийслэл ..... **Сүмбэр**

сум/дүүргийн **1 баг, Т3 гармын урд байрлах нефтийн агуулах** байршилтай
/ хаяг /

Газрын тосны бүтээгдэхүүний агуулах

/ үйл ажиллагааны чиглэл /

чиглэлээр хаягдал ус гаргаж байгаа ..... **Аргал ойл** -д

Говьсүмбэр аймаг/нийслэл, ... **Сүмбэр** сум/дүүргийн

3-р баг Орбитын ус цэвэрлэх байгууламж байршилтай хаягдал
ус зайлуулах цэг буюу хүрээлэн буй орчинд болон төвлөрсөн бохир усны
шугамд жилд ..... **219** мян.м³ хаягдал усыг “Хүрээлэн байгаа
орчин, Усны чанар, хаягдал ус, ерөнхий шаардлага MNS 4943:2015”,
“Хүрээлэн байгаа орчин, усны чанар, Ариутгах татуургын сүлжээнд
нийлүүлэх хаягдал ус, ерөнхий шаардлага MNS 6561:2015” стандартаар
тогтоосон норматив шаардлагад нийцүүлэн хаях, зайлуулах зөвшөөрлийг
/ аль нь болохыг доогуур нь зурах /

нэг жилийн хугацаагаар олгож, ус бохирдуулсны төлбөрийн гэрээ болон
дүгнэлтийг зөрчөөгүй тохиолдолд зөвшөөрлийг жил бүр сунгагдсанд тооцно.
Хаягдал усны хэмжээ болон хаягдал ус зайлуулах цэг, төвлөрсөн бохир усны
шугамын байршил өөрчлөгдсөн тохиолдолд тухай бүр шинээр зөвшөөрөл олгоно.

Зөвшөөрлийн бичиг олгосон:

Сүмбэр сум Засаг дарга

/ Зөвшөөрөл олгосон байгууллага /

Тамга

Т.БАТ-ЭРДЭНЭ

/ Гарын үсгийн тайлал /

2021 оны 10-р сарын 14-ны өдөр

СУНГАЛТ		
Сунгалт хийсэн шийдвэр	Огноо	Гарын үсэг / Тамга
<i>Сунгалт мөв</i>	<i>2022.10.19</i>	
<i>Сунгалт мөв</i>	<i>2023.09.18</i>	

ГОВЬСҮМБЭР УЦУОШТ

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИ

ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮН

2023 оны 10 сарын 31 өдөр

Дугаар 37

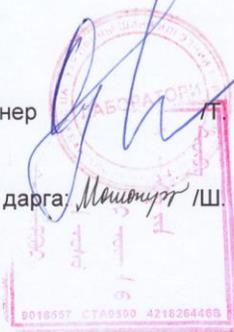
Чойр

Дугаар, он /№ :
 Дээжийг ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас : Аргал ойл ХХК
 Дээжийг авсан хүний нэр, албан тушаал : Т. Оюунгэрэл /БОШЛ-ийн инженер/
 Дээжийн төрөл, тоо : Агаарын бохирдол
 Сорьц авсан огноо : 2023.10.16
 Дээжийн хэмжээ /мг/м³ : 20 минут SO₂-NO₂
 Дээжийн тодорхойлолт : Говьсүмбэр аймаг, Сүмбэр сум
 Шинжилсэн огноо : 2023.10.16 – 2023.10.30
 Хуудасны тоо : 1

Цаг	20 минут	Аргал ойл ххк	
		NO ₂ мг/м ³	SO ₂ мг/м ³
Хүлцэх агууламж /Стандарт/		0.200	0.450
11 ⁰⁰ -11 ²⁰		0.026	0.038

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн: Инженер Т. Оюунгэрэл/

Хянаж баталгаажуулсан: МҮТХ-ийн дарга, /Ш. Мөнгөнцэцэг/

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
 Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хүчинтэй.

ГОВЬСҮМБЭР УЦУОШТ

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИ

ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮН

2023 оны 10 сарын 31 өдөр

Дугаар 38

Чойр

Дугаар, он /№ : Дугаар 38
 Дээжийг ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас : Аргал ойл ХХК
 Дээжийг авсан хүний нэр, албан тушаал : Т.Оюунгэрэл /БОШЛ-ийн инженер/
 Дээжийн төрөл, тоо : Хөрс агрохими
 Сорьц авсан огноо : 2023.10.16
 Дээжийн хэмжээ /гр/ : 200 гр
 Дээжийн тодорхойлолт : Говьсүмбэр аймаг, Сүмбэр сум
 Шинжилсэн огноо : 2023.10.16 – 2023.10.30
 Хуудасны тоо : 2

Д/д	Агрохимийн үзүүлэлтүүд	Нэгж	Цэг	Шинжилгээний дүн
1	Анхан шатны боловсруулалт	№	Агуулах	0,25 мм-ийн хуурай шигшүүрийн арга
			Авто буулгалт	
			Вагон буулгалт	
			Гадаа талбай	
2	Сульфат /SO ₄ / тодорхойлох	Мг/кг	Агуулах	39.0
			Авто буулгалт	40.1
			Вагон буулгалт	41.1
			Гадаа талбай	40.0
3	Фосфор /P ₂ O ₅ / тодорхойлох	Мг/кг	Агуулах	26.1
			Авто буулгалт	24.4
			Вагон буулгалт	27.3
			Гадаа талбай	22.9
4	Нитрат /NO ₃ / тодорхойлох	Мг/кг	Агуулах	7.50
			Авто буулгалт	7.80
			Вагон буулгалт	7.90
			Гадаа талбай	7.60
5	Ялзмаг тодорхойлох	Мг/кг	Агуулах	0.91
			Авто буулгалт	0.94
			Вагон буулгалт	0.95
			Гадаа талбай	0.92

№	Сөрөг нөлөөллийг арилгах бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах төлөвлөсөн ажил	Хийгдсэн ажил	Нийт зардал , төг
Агаарын орчин				
	Тоосжилт ихсэх үед чийгшүүлэх арга хэмжээг цаг агаарын улирлын байдлыг харгалзан авах	Цаг агаарын байдлыг харгалзан үзэж хэт тоосжилт хуурайшилттай үед төслийн талбайг чийгшүүлэх арга хэмжээ авах	Цаг агаарын хувьд хурд тундас сайтай байсан учир, чийгшүүлэх арга хэмжээ авах шаардлага гараагүй	
	Төслөөс гарах хог хаягдал тодорхой хэмжээний бинзен шатахууны ууршилт агаарт явагдана	Төслөөс гарах хог хаягдлыг битүү саванд хийж тусай хогийн цэгт төвлөрүүлж устгалд оруулах	Төслөөс гарсан хатуу болон нефтийн бүтээгдэхүүн арчсан материалыг уут саванд битүүмжлэн тусгай хогийн саванд хийж гэрээний дагуу улиралд 1 удаа хогийн машинд ачиж устгалд оруулдаг	-
	Вагон эстакад болон авто эстакадын орчимд туссан асгарсан шатахууныг тухай бүрд нь арилгаж байх	Төслийн талбайд дуссан асгарсан шатахууныг цэвэрлэж хужир давсаар цэвэршүүлэх	Үйл ажиллагааны явцад дуссан асгарсан шатахууныг тухай бүр цэвэрлэж үзлэг шалгалт хийдэг	300,000
		Төслийн талбайд шатахуун асгарах дусах эрсдлийг бууруулах	Вагон эстакадын шугам хоолойн бөмбөлгөн хаалтууд 6 ш сольж тавьж бүтээгдэхүүн асгарах аюудыг 100% бууруулсан	1500,000
	Хамгаалах клапанд болон савны битүүмжлэл	Агуулахын хадгалах савнуудын	Үзлэг шалгалтыг тогтмол хийж, амьсгалах	

	алдагдсанаас агаарт шатахууны ууршилт явагдаж болзошгүй	амьсгалах клапаны тос солих болон савны битүүмжлэлийн үзлэг шалгалт тогтмол хийх	клапаны тос сольж хяналтын хуудсаар баталгаажуулдаг	200,000
	Саван дахь бүтээгдэхүүн хэт халж хөөрч асгарах мөн галын аюулаас сэргийлэх арга хэмжээ	Агуулахын хадгалах савнуудын бүтээгдэхүүн хөргөх ,галын аюулын үед хөөсөр хучих арга хэмжээ авч галын усан хөшиг , хөөсний хоолойг ашиглалтанд оруулах	Агуулахын савнуудын усан хөшгийг ажиллуулж, хөөсний хоолойг ашиглалтанд оруулж ус , хөөсний шугамыг өнгөөр ялган будсан	750,000
	Нийт			2,750,000

Амьсгалах клапан тос солих үйлчилгээ Хаалт хавхлагуудын шалгах хуудас

Усан хөшиг болон хөөсний шугам хоолойг өнгөөр ялган будаж байгаа ажлын зураг

№	Сөрөг нөлөөллийг арилгах бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах төлөвлөсөн арга хэмжээ	Хийгдсэн ажил	Нийт зардал, төг
Хөрс болон ургамалан бүрхэвч				
	Хөрсөнд нефтийн хаягдал бүтээгдэхүүн нэвчихээс сэргийлэх	Агуулахын сав, паркын далангийн хуучин плёнкыг хуулж бетондох	Агуулахын сав, паркын далангийн хуучин плёнкыг хуулж бетондож хадгалах савнууд хөрсөнд нефтийн хаягдал бүтээгдэхүүн нэвчихгүй байдлыг хангасан	347,866,000
	Агуулахын хашаанд үерийн ус орж эрсдэл үүсэхээс хамгаалах	Үерийн далан босгох	Агуулахын хашааны гадна ус урсаж орж ирэх эрсдэлтэй 3 тал хэсэгт үерийн шороон далан босгосон	
	Газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөг зохих журмын дагуу боловсруулах ашиглалтын дор өртөх газрын хэмжээг хамгийн бага хэмжээнд байлгах	Төслийн талбай газрыг зохих журмын дагуу ашиглах	Газар эзэмшлийн гэрээгээр жил бүр газрын төлбөр төлөгддөг	1,517,200
	Агуулахаас гарах хатуу болон хуурай хог хаягдлыг эмх цэгцтэй хадгалах, хяналт тавих	Агуулахын хуурай хог хаягдлыг эмх цэгцтэй дор бүр нь хогийн цэгт хаяж хог тээврийн машинд ачуулах	Агуулахын тоног төхөөрөмж, арчиж цэвэрлэх технологи үйл ажиллагаанд хэрэглэх арчих материалыг худалдан авч хэрэглэсэн дариуд хогийн цэгт төвлөрүүлэн хогийн машинд гэрээний дагуу ачиж устгуулдаг	480,000
	Нийт			349,383,200₮

Агуулахын сав паркын бетон цутгалт:

Үерийн далан

ГАЗРЫН ТӨЛБӨРИЙН ТООЦОО НИЙЛСЭН АКТ
№04201-2019/00152

Огноо: 2023-11-02

Эрх зүйн харилцааны мэдээлэл	
Засаг даргын шийдвэрийн огноо:	2019-06-17,04201-А/225/2019
Газар эзэмшүүлэх, ашиглуулах гэрээний дугаар:	04201-2019/00152
Газар эзэмшигч иргэн, хуулийн этгээдийн нэр:	Аргал ойл ХХК
Регистрийн дугаар:	6309011
Нэгж талбарын дугаар, гэрчилгээний дугаар:	4201000490,
Газрын улсын бүртгэлийн дугаар:	Э-1902000133
Газрын байршил, зориулалт:	1-р баг, Ганзам Үйлдвэрлэл 113, Шатахуун түгээх газар, агуулах
Утасны дугаар:	88124621
Талбайн хэмжээ:	37930
Газрын жилийн төлбөр:	1517200
Газар эзэмших хугацаа:	7

Газрын төлбөр төлсөн байдлыг хүснэгтээр үзүүлэв:

№	Тэлбөр тооцсон хугацаа /он/	Нөхөн төлбөр, алданги, торгууль /төг/	Тухайн онд төлөх төлбөр /төг/	Нийт төлөх төлбөр /төг/	Төлсөн төлбөр /төг/	Төлбөрийн үлдэгдэл /төг/
1	2019	0	1517200	1517200	1517200	0
2	2020	0	1517200	1517200	1517200	0
3	2021	0	1517200	1517200	1517200	0
4	2022	0	1517200	1517200	1517200	0
5	2023	0	1517200	1517200	1517200	0
	Дүн	0	7586000	7586000	7586000	0

2023 оны байдлаар газрын төлбөрийн үлдэгдэл 0 төгрөг байна.

Газрын төлбөрөө нэхэмжлэхийн дагуу хугацаанд нь төлнө үү.

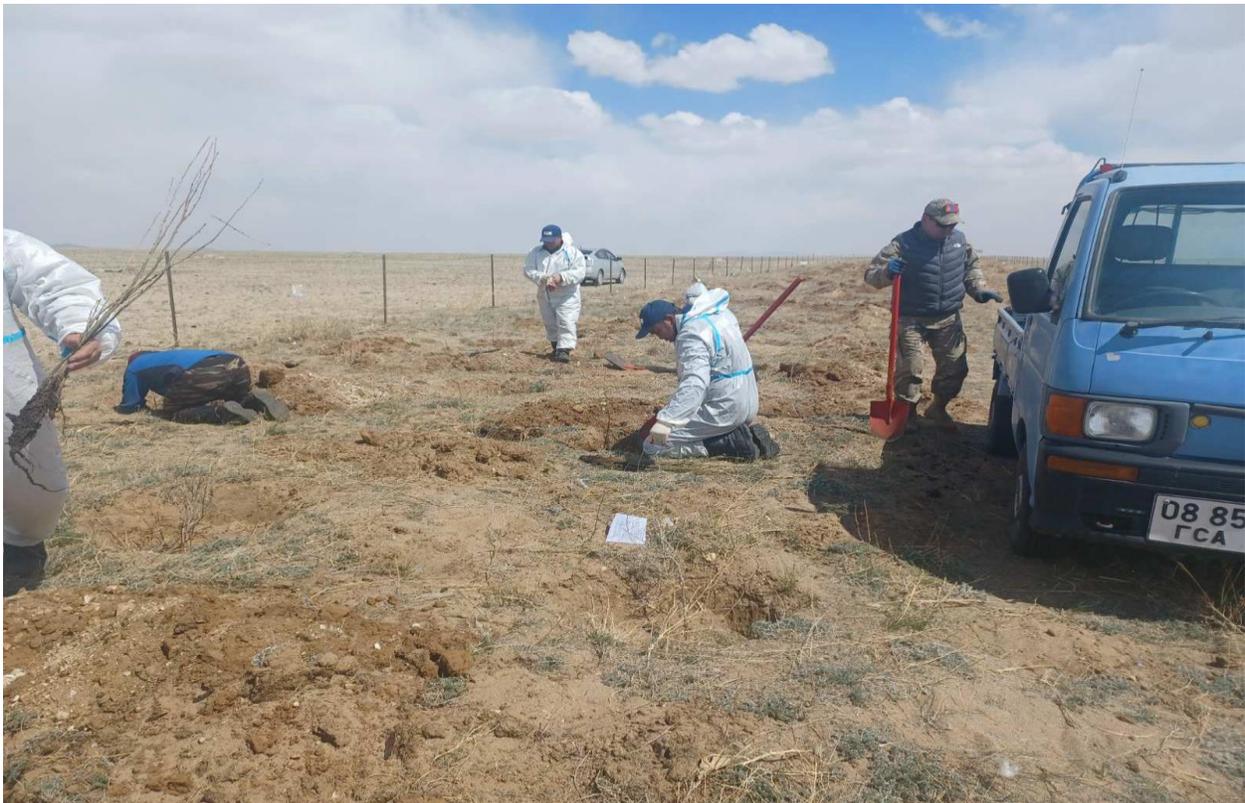
Орчны тохижилт цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөөний дагуу хийгдсэн ажил

№	Орчны тохижилт цэцэрлэгжүүлэлтийн зорилт	Нөхөн сэргээлтийн арга хэмжээ	Хийгдсэн ажил	Нийт зардал,төг
	Төслийн байршил орчмын хүчилтөрөгчийн хангамжийг сайжруулах, агаарын бохирдлыг арилгах зорилгоор бут сөөг тарьж зүлэгжүүлэх	Биологийн	Тэрбум мод хөдөлгөөний хүрээнд 280ш хайлаас мод тарьсаныг цэнэг услагаа хийж арчилж тордож ажиллалаа. 2023 онд Аргал ойл ХХК-ны зүгээс өндөр өртөгтэй сав паркын далангийн бетон цуггалтын ажил хийгдэж байгаагаас Сүмбэр суманд мод тарих ажлыг хойшлуулж өгөхийг хүссэн “Хүсэлт” илгээсэн.	-
	Нийт			-

Түүх соёлын өвийг хамгаалах

№	Нөлөөлөлд өртөх түүх соёлын өв	Хамгаалах арга хэмжээ	Тайлбар
	Газрын хэвлийг хөндөхөд археологийн ба палеонтологийн олдвор, түүх соёлын дурсгал өртөж болзошгүй	Олдвор илэрвэл тухайн үед орон нутгийн захиргаанд мэдэгдэж холбогдох арга хэмжээг авах	Төслийн талбайн ойролцоо түүх соёлын дурсгалт зүйлс байхгүй бөгөөд дурсгалт зүйлсийг хөндөх, түүнд сөрөг нөлөөлөл үзүүлэхгүй тул БОМТ-нд соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээ тусгагдаагүй болно

Цэнэг услагаа

№	Сөрөг нөлөөллийг арилгах бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах төлөвлөсөн арга хэмжээ	Хийгдсэн ажил	Нийт зардал,төг
Хог хаягдал				
	Хатуу хог хаягдлыг битүү саванд тухай бүрд нь хогийн цэгт хаях, ариутгах хогийн цэгийг хлорын шохойн 5,10 % уусмалаар ариутгаж байх	Агуулахын хог хаягдлыг тухай бүрд нь хогийн цэгт хаях жилд 2 удаа ариутгал хийлгэх	Агуулахын хог хаягдлыг тухай бүрт нь хогийн цэгт хаяж төлөвлөгөөний дагуу ариутгал хийсэн	150,000
	Үйл ажиллагаанаас гарах хог хаягдлыг эх үүсвэр дээрээс нь ахин ашиглагдах энгийн аюултай гэсэн ангиллаар ялгаж төрөл төрлөөр зориулалтын хогийн цэгт төвлөрүүлэх буюу устгалд оруулах шаардлагатай	Агуулахын хог хаягдлыг ангилан тухай бүр хогийн цэгт хаяж хог тээврийн машинд ачуулж байх	Өдөр бүр хог хаягдлыг хогийн цэгт төвлөрүүлж гэрээний дагуу хогийн машинд ачуулж хогийн цэгт устгуулж сар бүр гэрээний дагуу хог хаягдлын төлбөр төлдөг	600,000
	Дахин ашиглах хог хаягдалыг тусгайлан саванд хийж цэгт тушаах	Тусгай сав бэлдэж тавих	Дахивар хог гэсэн хаягтай сав бэлдэж улиралд Дахивар авах цэгт тушааж ажилласан. Мөн БОАЖГ-с зохион байгуулсан өдөрлөгт оролцож дахивар хогийг тушаасан.	70000
	Хог хаягдал хуримтлуулан зайлуулах байгууламжийг 2 тасалгаа бүхий хог хаягдалыг хийх бункер хэрэгтэй болно	Төлөвлөгөөнд орсны дагуу агуулахын хог хийх 2,3-н тасалгаатай хогийн сав хийх	Агуулахын хог хаягдлыг ангилан ялган хийх 3 тасалгаа бүхий хогийн савыг агуулахын ажилчид хийж	хийгдсэн

			хог хаях цэгт байршуулсан	
	Сумын хог хаягдал хариуцсан газартай гэрээ байгуулан ажиллах	Агуулахын хог хаягдлын гэрээ хийх	Тохижилт сүмбэр ОНӨҮГ-тай хог хаягдлын гэрээ хийж хэрэгжүүлэн ажиллаж байгаа	-
	Бие засах газар бохир ус хадгалах байгууламжийг зохих стандартын дагуу халдваргүйжүүлэлт тогтмол хийх	Агуулахын бие засах газрыг өдөр бүр цэвэрлэгээ ариутгал хийж жилд нэг удаа мэргэжлийн байгуулагаар ариутгал халдваргүйжүүлэлт хийлгэх	Агуулахын бие засах газрыг сар бүрийн цэвэрлэгээний төсөвт оруулан цэвэрлэгээ ариутгал хийх материалыг авч агуулахын орон тооны үйлчлэгч , өдөр бүр цэвэрлэн ариутгал хийж халваргүйжүүлэх арга хэмжээ авч байгаа.	1,800,000
	Технологийн болон ахиун шингэн хаягдлыг соруулах	Ус –Ду ОНӨҮГ-тай гэрээ хийх	Агуулахын шингэн хог хаягдлыг соруулан зайлуулах гэрээ Ус-Ду ОНӨҮГ-тай гэрээ хийж гэрээний дагуу жилд 4 удаа бохир сорох машинаар соруулуулж нэхэмжлэлийн дагуу төлбөр төлөгддөг	1,332,000
	Нийт			3,952,000

Хогийн сав

23
Үйлчилгээний хөлс төлөлт 20....Он

Сар	Төлбөрийн хэмжээ	Төлбөрийн тэмдэг	Төлбөрийн тэмдэг	Төлбөрийн тэмдэг
1	50'000	2023 1 сар	2023	2023
2	50'000	2023 2 сар	2023	2023
3	50'000	2023 3 сар	2023	2023
4	50'000	2023 4 сар	2023	2023
5	50'000	2023 5 сар	2023	2023
6	50'000	2023 6 сар	2023	2023
7	50'000	2023 7 сар	2023	2023
8	70'000	2023 8 сар	2023	2023
9	70'000	2023 9 сар	2023	2023
10	70'000	2023 10 сар	2023	2023
11				

1. Уг гэрээний 3.1-д заасан төлбөрийг хугацаанд нь төлөөгүй тохиолдолд хугацаа хэтгэсэн хонго тутамд 0.5%-ийн алданги тооцно.
2. Тухайн үеийн үнийн өсөлтөөс хамааралтайгаар үйл ажиллагааны зардал өссөн тохиолдолд талууд тохиролцон төлбөрт өөрчлөлт оруулж болно.
3. Монгол Улсын “Хог хаягдлын тухай” хуулийн 20-р зүйлийн 1 дэх заалтыг үндэслэн хог хаягдал гаргасан төлбөрийг Аймгийн ИТХ-ын 2018 оны 12 сарын 19-ны өдрийн “Хог хаягдал гаргасны төлбөр тогтоох тухай” 07 дугаар тогтоолоор батлагдсан төлбөрийн хэмжээгээр /ахуйн хог хаягдал гаргасан төлбөр/ ....5,000,000?.... төгрөгийг сар бүрийн 25-ны дотор ТӨРИЙН банкны 300000411025 тоот дансанд төвлөрүүлнэ.
4. Тухайн орон нутагт зам, барилгын үйл ажиллагаа эрхэлж буй компани нь гаргаж байгаа барилгын хог хаягдлын хэмжээгээр буюу 1м3 тутамд 15000 төгрөгийг төлбөрийг төлнө. /Төвлөрсөн хогийн нэгт зөөвөрлүүлэх буюу тухайн компани өөрсдөө асгасан тохиолдолд/

Тав. Гэрээний хугацаа

1. Гэрээ нь 2021 оны 01-р сарын 04-ний өдрөөс 2023 оны 01-р сарын 04 өдөр хүртэл .....
  2. Гэрээний хугацаа дуусгавар болохоос ажлын 10 хоногийн өмнө аль нэг тал гэрээг цуцлах талаар санал гаргаагүй тохиолдолд гэрээг дахин нэг жилээр сунгагдсанд тооцно.
  3. Холбогдох байгууллагуудын үйл ажиллагаа бүр мөсөн зогссон тохиолдолд энэхүү гэрээ цуцлагдах бөгөөд төлбөр тооцоогоо бүрэн шийдвэрлэсэн байвал зохино.
- Зургаа. Гэрээг дүгнэх
1. Талууд хагас болон бүтэн жилээр гэрээний биелэлийг дүгнэж, цаашд илүү үр дүнтэй хамтран ажиллах боломжийг тодорхойлно.

4. Манай байгууллага засвар үйлчилгээг /24 цагийн турш диспетчер/ дурдлагын 95953125, 88843125 дугаарын утсаар дуудлагыг хүлээн авч байна.

Хэрэглэгчийг төлөөлж

 Хаяг: 70543270, 70543067, 95953125, 88843125
 Утас: 8810 4901

Гэрээ үйлдсэн :

 Хаяг: 70543270, 70543067, 95953125, 88843125
 Утас: 8810 4901

Гэрээний сунгалт.....оны.....сарын.....өдрөөс.....өдөр хүртэл
 .....жилийн хугацаатайгаар сунгав.
 Нэмэлт өөрчлөлт.....

Сунгалтыг хийсэн:
 "УСДУ" ОНӨААТҮГ-аарыг төлөөлж
 .....
 Хэрэглэгчийг төлөөлж
 .....

Гэрээний сунгалт.....оны.....сарын.....өдрөөс.....өдөр хүртэл
 .....жилийн хугацаатайгаар сунгав.
 Нэмэлт өөрчлөлт.....

Сунгалтыг хийсэн:
 "УСДУ" ОНӨААТҮГ-аарыг төлөөлж
 .....
 Хэрэглэгчийг төлөөлж
 .....

Гэрээний сунгалт.....оны.....сарын.....өдрөөс.....өдөр хүртэл
 .....жилийн хугацаатайгаар сунгав.

Нэмэлт өөрчлөлт.....
 Сунгалтыг хийсэн:
 "УСДУ" ОНӨААТҮГ-аарыг төлөөлж
 .....
 Хэрэглэгчийг төлөөлж
 .....

БОХИР УС ТАТАН ЗАЙЛУУЛАХ ГЭРЭЭ

НЭГ. Нийтлэг үндэслэл

1.1 Энэхүү гэрээг нэг талаас "УСДУ" ОНӨААТҮГ Говьсүмбэр аймгийн Сүмбэр сумын 3 дугаар баг, Найрамдал хотон, Оюуны гудамж 1-101, РД: 200495334-ыг төлөөлж, борлуулалтын менежер ажилтай Дэмбэрал овогтой Буджаа, хэрэглэгчийг төлөөлж Говьсүмбэр аймгийн Сүмбэр сумын 3 дугаар баг, ...-р байрны Тогтоод байрлаж 2020.09.01-ыг төлөөлж, 2020.09.01-ыг өмчлөх "УСДУ" ОНӨААТҮГ-ийн хувьцааг эзэмшсэн байгааг үндэслэн талбайтай "УСДУ" ОНӨААТҮГ ажилтай "НЭГЭЛ" овогтой "УСДУ" ОНӨААТҮГ-ийн хувьцааг эзэмшсэн байгааг үндэслэн талбайтай Монгол улсын Иргэний хууль болон Эрдэм хичий тухай хууль, "Хот суурин усан хангамж, ариутгах татуургын ашиглалтын тухай хууль", Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч, хэрэглэгч хоорондын аж ахуйн харилцааны дүрэм", Цэвэр, бохир усны үйлчилгээний тарифыг дээрх зохицуулах зөвлөлийн 2021 оны 06 дугаар сарын 25-ны өдрийн 50 дугаар тогтоол, Хот, суурин ус хангамж, ариутгах татуургын ашиглалт, үйлчилгээг зохицуулах зөвлөлийн 2020 оны 10-р сарын 28-ны өдрийн 88 дугаар тогтоолыг тус тус үндэслэн зөвхөн нөхцөлөөр энэхүү гэрээг:
 1.2 2020 оны 08 сарын 01 өдөр хүртэл 2020.08.01-ийг хүртэл хугацаатай байгуулав.

1.2.УСДУ ОНӨААТҮГ-аараас хэрэглэгчид бохир ус татан зайлуулах үйлчилгээ үзүүлж, Хэрэглэгч нь бохир ус татан зайлуулах үйлчилгээний төлбөрөө гэрээнд заасан хугацаанд төлөх болон бохир ус татан зайлуулахтай холбогдон гарах харилцааг зохицуулахад оршино.

1.3.Хангалч нь хэрэглэгчийн хүсэлтээр нэмэлт төлбөртэй үйлчилгээ үзүүлж болох ба үйлчилгээний тогтоосон үнэ тарифыг мөрдөнө.

1.4.Гэрээнд өмчлөгч, эзэмшигчийн иргэний үнэмлэх, газрын гэрчилгээ, кадастрын зураг, үл хөдлөх хөрөнгийн гэрчилгээний баталгааг хуулбар, багийн засаг даргын тодорхойлолт, өмчлөгчийн итгэмжлэл, тоолуур хэмжээ хэрэгсэлийн баталгаажуулалтын гэрчилгээ, эзэмшлийн заагийг тогтоосон зураг хавсаргалт-1, эзрийг хавсаргасан байна.

ХОЕР: Хангалчийн эрх үүрэг

1.Эрчим хүчний тухай хууль, техник ашиглалт аюулгүй ажиллагааны дүрийн заалтыг хэрэгжүүлж, хэрэглэгчийг гэрээнд заасан бохир ус татан зайлуулах, хэрэглээний халуун усар хангах.

2.Хангалч нь Монгол улсын "Иргэний хууль", "Орон сууцны тухай хууль", "Зөрчлийн тухай хууль", "Хот, суурин ус хангамж, ариутгах татуургын ашиглалтын тухай хууль", "Усны тухай хууль", "Хот, суурин ус хангамж, ариутгах татуургын ашиглалт, үйлчилгээг зохицуулах зөвлөлөөс баталсан "Хот, дүрэм", "Цэвэр ус түгээгч ариутгах татуургын ашиглалт, үйлчилгээг зохицуулах аж ахуй харилцааны бүсэд хууль, дүрэм журманд заасан эрх зээлж, үрэг хүлээнэ.

3.Хангалч нь хэрэглэгчийн болон дүрдийн өмчлөлийн тоног төхөөрөмж, хянах хэмжээ хэрэгсэл, усны тоолуургын ашиглалт ажиллагаанд хяналт тавьж илэрсэн зөрчлийг арилгуулах талаар зөвлөж, шаардах мэдэгдэл өч арга хэмжээ авах.

4.Хангалчийн буруугаас болж хэрэглэгчид гарсан хохирлыг харуулах.
 5.Хэрэглэгчийн үүрэгт заасан үйлчилгээний хөлсийг хугацаанд нь төлөөгүй тохиолдолд хэрэглэгчийг бохир ус татан зайлуулах гэрээг цуцлах ба энэ гэрээнд заасан үйлчилгээг төлбөрийг бүрэн барагдуултал/түрдэлзүүлэх.

6.Хэрэглэгч нь бохир ус хэрэглээний төлбөрөө хугацаанд нь төлөөгүй болон хэрэглэгч өөрийн байранд нягтран үзэж хийх болгомжийг хангалчийн эрх бүхий ажилтанд олгоогүй тохиолдолд 4-өөс доошгүй цагийн өмнө урьдчилан мэдэгдсэний үндсэн дээр хангалч нь үйлчилгээг үзүүлэхээс татгалзах эрхтэй.

7.Бохир ус татан зайлуулах үйлчилгээний төлбөрийг 3-аас дээш сар төлөөгүй тохиолдолд шүүхэд нэмэгдлэл гарган шийдвэрлүүлэх.

№	Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Хяналтын цэгийн байршил, хугацаа давтамж	Хийгдсэн шинжилгээ	Нийт зардал,төг
Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр				
	Орчны хөрсөн дэх эмгэг төрүүлэгч бактерийн тоо	Төслийн талбай 4 цэгт жилд 2 удаа	Шинжилгээ хийгдсэн	455,200
	Хөрсний хими физик шинж, чанар хүнд металл	Төслийн талбай 4 цэгт жилд 2 удаа	10-р сарын шинжилгээнд явуулсан хариу акт гарч амжаагүй байна	400,000
	Ундны усан дахь эмгэг төрүүлэгч бактерийн тоо	Агуулахын худгийн усанд жилд 1 удаа	Шинжилгээ хийгдсэн	51,700
	Агаарын бохирдлын шинжилгээ	Төслийн талбай жилд 2 удаа	Шинжилгээ хийгдсэн	73,000
	Дуу шуугиан чичэргээ агаарын тоосжилт ажиллагсдын хөдөлмөрийн нөхцөл судлах багц шинжилгээ	Төслийн талбай 3 жилд 1 удаа 3 цэгт	ХӨДӨЛМӨР ХАМГААЛАЛ ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН ТӨВ ТББ-р агуулахын ажиллагсдын хөдөлмөрийн нөхцөл судалгаа, хэмжилт шинжилгээ хийлгэсэн	
	Нийт			979,900

№	Төлөвлөсөн арга хэмжээ	Хийгдсэн ажил	Нийт зардал
Тухайн жилийн менежментийн төлөвлөгөөний удирдлага зохион байгуулалт			
	Дамжуулах шугам хоолойнууд тэдгээрийн холболтын эд ангиуд болон нээх, хаах арматуруудын битүүмжлэлийг байнга шалгаж засвар үйлчилгээг цаг тухайд нь хийх	Агуулахын шугам хоолойн болон хадгалах савнуудын битүүмжлэлийг өдөр бүр шалгаж савнуудын хаалт жийрэгнүүдийг сольж тавьсан	1,000,000
	Орон нутгийн гал түймэртэй тэмцэх байгууллагатай гал түймрийн үед хамтран ажиллах гэрээ байгуулах, гал унтраах төлөвлөгөө галын мэргэжлийн хүмүүстэй хамтран боловсруулж, ажлын байранд байрлуулсан байх	Орон нутгийн онцгой байдлын газартай хамтран хийж төлөвлөгөөг батлуулж ажлын байранд байршуулсан 2023-12-р сард сургалт авахаар төлөвлөгдсөн	-
	Гал түймрийн багаж хэрэгслийн иж бүрдлийг бүрэн бүрдүүлж галын хорны ашиглалтын хугацааг байнга хянаж байх	Сар бүрийн үзлэг шалгалтаар, шалган тэмдэглэл хөтөлдөг. 17ш гал унтраагуурыг шинээр цэнэглүүлж тавьсан.	576000
	Мэргэжлийн байгууллагаар газрын төлөв байдал чанарын улсын хянан баталгаа хийлгэх	Мэргэжлийн байгууллагаар газрын хянан баталгаа хийлгэж Говьсүмбэр аймгийн Газрын харилцаа ,барилга хот байгуулалтаас дүгнэлтээ баталгаажуулж авсан	хийгдсэн
	Байгаль орчныг хамгаалах талаар сургалтыг жилд нэг удаа зохион байгуулах холбогдох байгаль хамгаалагч нартай харилцан холбоотой ажиллах	Байгаль орчны газраас сургалт авч , агаар хөрсний шинжилгээний дээж өгөхдөө сумын байгаль хамгаалагчтай хамтран ажилласан	-
	Эрүүл мэндийн үзлэгт хамруулах	Төрөөс гаргасан шийдвэрийн дагуу “Эрт илрүүлэг”-д хамрагдсан.	
		Эрсдэлийн үнэлгээ хийлгэж /2021 онд	

	Байгалийн гамшиг, гэнэтийн ослоос сэргийлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө боловсруулах	хийлгэсэн 4 жилийн хугацаатай байдаг/ зөвлөмжийн дагуу гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөө боловсруулан батлуулж хэрэгжүүлж байгаа	
	Ажиллагсдыг хөдөлмөрийн аюулгүй байдлын сургалтанд хамруулах	ХАБЭА ажилтан ХАБ академиас зохион байгуулсан сургалтанд хамрагдаж Сертификат авч ажилчидад сургалт хийсэн.	-
	Гал унтраах усны савыг нэмж байгуулах	Агуулахын галын усан 250м ² –ын 2 савтай бөгөөд нэмж усан сан , байгуулах шаардлагагүй, гэж үзээд галын хөөсийг шинэчлэн 200 литертэй 10 ширхэг хөөс , 30 кг-ын 7 ширхэг нунтаг гал унтраагуур авч тавьсан бөгөөд 2023 онд 13 ширхэг галын хор шинээр цэнэглүүлэн агуулахад байршуулсан	450,000
	Байгаль орчны аудит мэргэжлийн байгууллагаар хийлгэх	Бадамлиг ХХК-р байгаль орчны аудит хийлгэсэн	хийлгэсэн
	Орон нутгийн хог хаягдал цэвэрлэх, зайлуулахад дэмжлэг үзүүлэх	Хог хаягдал цэвэрлэх , нөхөн сэргээх ажилд өөрийн харьяалалын дагуу газрыг тогтмол цэвэрлэж зэрлэг өвсийг цахилгаан хадуураар хадаж янзалсан	-
	Нийт		2.026.000

Шугам хоолойнуудын хаалт болон савны хаалтын жийрэг сольж байгаа байдал

**ГАЗРЫН ТӨЛӨВ БАЙДАЛ, ЧАНАРЫН ЗАХИАЛГАТ
ХЯНАН БАТАЛГААНЫ ДҮГНЭЛТ**

Хянан баталгааны төрөл: Захиалгат

Огноо: 2021.02.17

1. Газар ашиглагч: “Аргал ойл” ХХК

2. Аймаг (нийслэл): Говьсүмбэр

Сум (дүүрэг): Сүмбэр

3. Газар ашиглалтын төрөл: Эзэмших

4. Байршил : 1 дүгээр баг, Үйлдвэрлэл, 113

5. Нэгж талбарын дугаар: 4201000490

6. Хөрсний нэр: Элсэнцэр хөрс

7. Ургамалжилт: -

8. Нийт талбайн хэмжээ: 37930 м²

9. Одоогийн газар ашиглах зориулалт: Нефтийн агуулах

10. Газар эзэмших гэрчилгээний дугаар: 000000955

11. Газар ашиглах, эзэмших шийдвэр: Аймгийн Засаг даргын 2019 оны 06 сарын 17-ний өдрийн А/225 тоот захирамж

12. Эзэмшил газрын төлөв байдал, чанарын тодорхойлолт:

Газар ашиглалтын төрөл	Талбай, м ²	Үүнээс эвдэрч бохирдсон, талбайн хэмжээ, м ²			
		Физикийн	Химийн	Биологийн	
Нийт эзэмшил талбай	37930	+	-	-	
Нэгж талбарын нийт талбай	37930	+	-	-	
Газар дээр ашиглаж байгаа	38136.32	+	-	-	
Илүү ашиглаж байгаа газар	206.32	+	-	-	
А.Зөвшөөрөлтэй ашиглаж байгаа талбай	37930	+	-	-	
Үүнээс	Гэрлийн цамхаг	7.08	+	-	-
	Сул газар	24486.16	-	-	-
	КТПН хашаа	14.9	+	-	-
	Худаг	32.4	+	-	-
	Саравч	5.1	+	-	-
	Түгээгүүр	422.14	+	-	-
	Байшин	299.4	+	-	-
	Галын сараа	15.1	+	-	-
	Насосны далан	456.1	+	-	-
	Насосны станц	125.66	+	-	-
	Илүүдлийн сав	4.3	+	-	-
	Явган хүний зам	67.8	+	-	-
	Галын усан сан	411.5	+	-	-
	Ууршуулах талбай	1654.1	+	-	-
	Коллектор	3.04	+	-	-
	Усны гедратор	8.98	+	-	-

	КТПН	25.84	+	-	-
	Мкость	863.2	+	-	-
	Төмөр зам	1918.5	+	-	-
	Харуулын байр	8.7	+	-	-
	Хайс	118.1	+	-	-
	Шат	14.3	+	-	-
	Цементэн талбай	2511.9	+	-	-
	Нөөцийн сан	4455.7	+	-	-
	Б.Зөвшөөрөлгүй ашиглаж байгаа талбай	206.32	-	-	-
Үүнээс	Сул газар	206.32	-	-	-

13. Газар ашиглалтын онцлог, гадаргын төлөв байдал:

Захиалгат хянан баталгаа хийж байгаа тухайн нэгж талбар нь 37930 м² талбайтай. Газрын гадарга тэгш, далайн түвшинээс дээш 1279 метрт оршдог.

14. Хөрсний доройтол, бохирдолт, түүний төрөл, зэрэглэл:

Хөрсний химийн шинж чанар

Дээжний дугаар	Дээж авсан гүн см	Ялзмаг %	рН	Давс%	ЦДЦ dsm	Са СО ₂ %	Солилцох суурь, мг-экв /100гр			Шим тэжээлийн элементүүд мг/103гр	
							Са+Mg	Ca	Mg	P ₂ O ₅	K ₂ O
1	0-30	1.44	7.84	0.045	0.02	-	15.0	11.0	4.0	2.0	48
2	0-30	1.75	7.87	0.046	0.02	-	17.0	12.0	5.0	1.9	40

Хөрсний шинжилгээний хоёр цэгийн үзүүлэлтээс харахад хөрсний үржил шимийн үзүүлэлт болох ялзмагийн агууламж 1.44-1.75 буюу бага, хөрсний урвалын орчин 7.84-7.87 сул шүлтлэг, хөрсний солилцох сууриуд кальци 11-12 хангалттай, магни 4-5 буюу маш их хангамжтай. Хөрсний давсжилт илрээгүй байна. Хөрсний шим тэжээлийн элементүүд болох хөдөлгөөнт фосфор 1.9-2.0 дунд, кали 40-48 буюу агууламж их байна.

Хөрсний механик бүрэлдэхүүн

Дээжний дугаар	Дээж авсан гүн, см	Механик ширхэгүүд, % ширхэгийн хэмжээ, мм						
		1-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001	<0.01
1	0-30	25.7	54.3	9.9	0.5	7.8	1.9	10.1
2	0-30	26.0	54.0	5.2	1.8	8.8	4.2	14.8

Хөрсний механик бүрэлдэхүүний шинжилгээний дүнгээс үзэхэд физик элс 80, тоос 5.2-9.9, физик шавар 10-14.8 байгаа нь тухайн хөрс элсэнцэр механик бүрэлдэхүүнтэй хөрс болохыг харуулж байна. Хөрсний шинжилгээ, хээрийн судалгааны үр дүнгээс үзэхэд газрын элэгдэл эвдрэлийн бага зэрэглэлтэй байв. Хөрсний механик бүрэлдэхүүнийг Качинскийн аргаар тодорхойлсон.

Хөрсөн дэх хүнд металлын агууламж

№	Дээж авсан гүн 10 см	Хүнд металлын агууламж, мг/кг					
		Pb (Хар тугалга)	Cd (Кадми)	Cu (Зэс)	Zn (Цайр)	Ni (Никель)	Cr (Хром)
1	Элсэнцэр	9.61	-	9.11	63.2	30.1	9.61
2	Элсэнцэр	19.1	-	7.6	63.0	29.0	9.3
3	Элсэнцэр	18.7	-	7.67	63.0	32.5	30.2
4	Элсэнцэр	21.4	-	7.92	77.0	31.9	31.6
Хүлцэх агууламж		50	1	60	100	60	60

Хөрсөн дэх хүнд металлын шинжилгээний дүнгээс үзэхэд кадми илрээгүй, хром 9.3-31.6, цайр 63-77.0, никель 29.0-32.5, зэс 7.6-9.11, хар тугалга 9.61-21.4 буюу хүлцэх хэмжээнээс бага байгаа нь хүнд металлын бохирдолгүй байгааг харуулж байна.

15. Газар ашиглалтын зөрчил, аюулгүй байдал:

Газар ашиглалтын аюулгүй байдал зөрчигдөөгүй боловч 206.32 м² илүү ашиглалттай байна.

16. Газар ашиглалтын талаар цаашид авах арга хэмжээ, зөвлөмж:

“Газрын тухай хууль”-ийн 35 дугаар зүйлийн 35.3.1, 35.3.5-т тус тус заасныг зөрчин зохих зөвшөөрөлгүйгээр эзэмшиж байгаа газрынхаа талбайн хэмжээг дур мэдэн нэмэгдүүлж, илүү талбай ашиглаж байгаа зөрчил гаргасан тул уг зөрчил арилгах шаардлагатай.

Хөрсний үржил шимийн үзүүлэлт болох ялзмагийн агууламжаар бага, шим тэжээлийн хувьд хангалттай хангамжтай байна.

Үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаа, газар ашиглалтын явцад хөрсний шим тэжээлийн бодисын хангамж буурснаар үржил шим доройтож, хөрс суларч элэгдэл эвдрэлд өртөх эрсдэлтэй байна. Газар ашиглалтын аль ч технологийн ажиллагааг хэрэгжүүлэх явцад хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны дүрэм, журмыг мөрдөж ажиллах нь зүйтэй. Хашааны эргэн тойронд хог хаягдал тогтмол цэвэрлэж байх.

Тос тослох материалыг зааврын дагуу шаардагдах хэмжээгээр талбайд татаж хэрэглэх, асгасан бол яаралтай саармагжуулах

Эзэмшил газар болон ойр орчмын нийтийн эдэлбэр газрын цэвэрлэгээ, арчилгааг тогтмол хийх. Хог хаягдалаа удаан хадгалахгүй байх.

Цаашид газар ашиглалт төлөвлөлтийг сайтар тооцож, аль болох бага талбай элэгдэл, эвдрэлд өртөхөөр үйл ажиллагааг явуулах, Монгол улсын хэмжээнд мөрдөгдөж

байгаа хууль тогтоомж, заавар журам, стандартын дагуу ажиллах талаар онцгой анхаарах шаардлагатай.

ГАЗРЫН ХАРИЛЦАА, БАРИЛГА, ХОТ
БАЙГУУЛАЛТЫН ГАЗРЫН ДАРГА
БӨГӨӨД БАЙНГЫН ШИНЖЭЭЧ

Б.ОТГОНЧИМЭГ

2021 оны 03 дугаар сарын 15

Галын аюул, хөдөлмөр хамгаалал хөдөлмөрийн аюулгүй байдлын танхимын сургалт

Эрслийн үнэлгээг хийлгэсэн.

зөвшөөрсөн АРГАЛ ОЙЛ ХХК-ийн
ГҮЙЦЭТГЭСЭН ЗАХИРАЛ

АРГАЛ ОЙЛ ХХК
УТАС: 8309011
117-288448

ОЙЛ ХХК"-ИЙН
Т.ОДГАЛБАЯР

ГҮЙЦЭТГЭСЭН "ДИ ӨҮ ЭЙ ЭС"
ХХК-ИЙН ЗАХИРАЛ
D. Тунгалаг
УЛААНБААТАР ХОТ
ТТТ0501-63798485

Д.ТУНГАЛАГ

ARGAL OIL

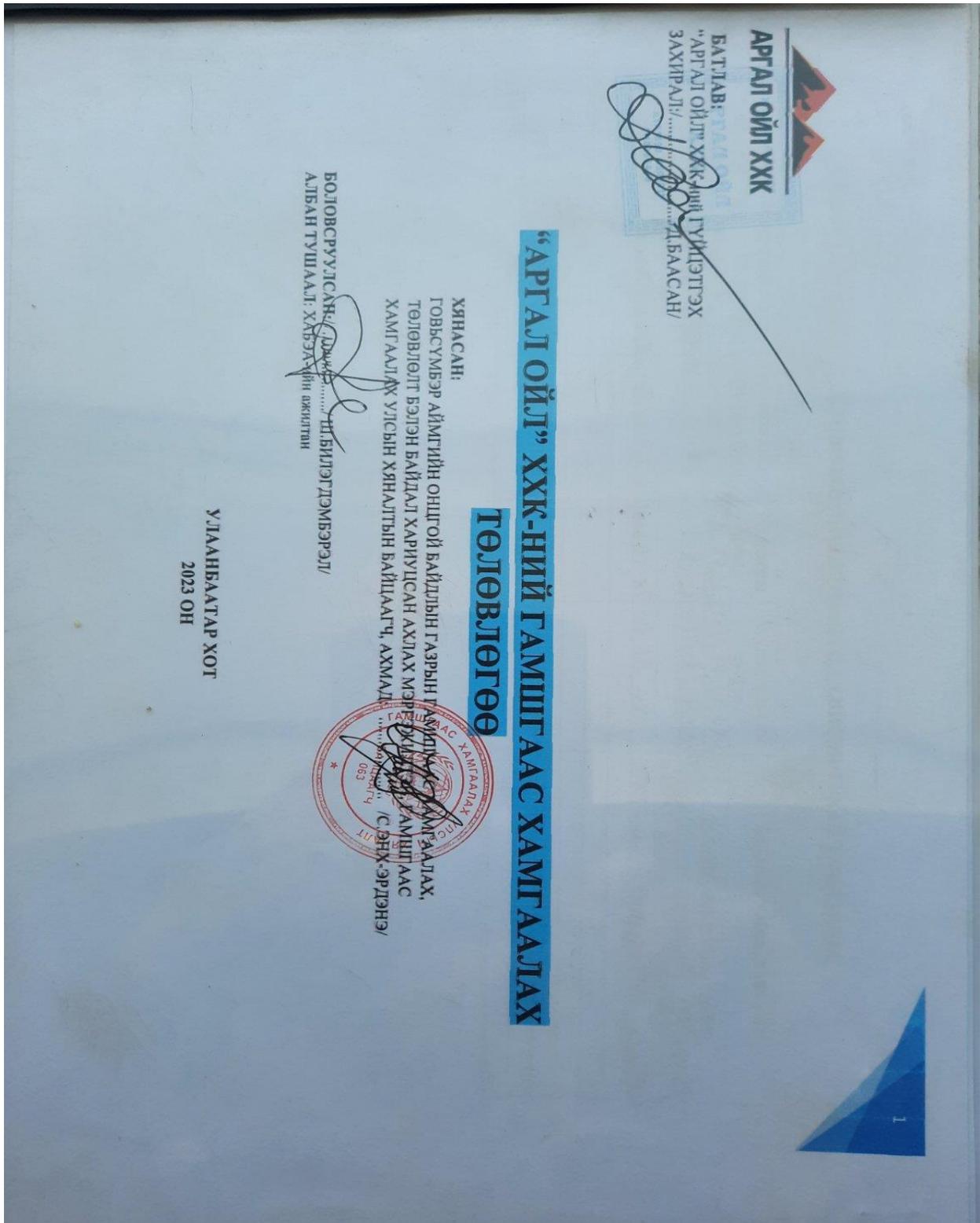
ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН СҮМБЭР СУМЫН НУТАГ ДЭВСГЭРТ БАЙРЛАХ "АРГАЛ ОЙЛ ХХК"-ИЙН ГАЗРЫН ТОСНЫ БҮТЭЭГДЭХҮҮН АЧИЖ, БУУЛГАХ ДАМЖУУЛАН АЧИХ АГУУЛАХЫН ГАМШГИЙН ЭРСДЭЛИЙН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

Ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүн:

Б.Булган		Монгол улсын зөвлөх инженер, галын инженер, Гамшгийн эрсдэлийн мэргэшсэн үнэлгээчин
А.Батмөнх	<i>А.Батмөнх</i>	Эрх зүйч, Галын техникч, Төрийн удирдлагын магистр, Гамшгийн эрсдэлийн мэргэшсэн үнэлгээчин
Г.Ганжаргал	<i>Ганжаргал</i>	Программ хангамжийн инженер
Ш.Ганэрдэнэ	<i>Ш.Ганэрдэнэ</i>	Химийн технологич инженер, Монгол Улсын мэргэшсэн инженер, Гамшгийн эрсдэлийн мэргэшсэн үнэлгээчин

2021 он

Эрсдлийн үнэлгээний зөвлөмжийн дагуу Гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөө болон гал түймэр унтраах төлөвлөгөө батлуулж хэрэгжүүлэн ажиллаж байгаа

Говьсүмбэр аймгийн Онцгой байдлын газрын
Гал түймэр унтраах, аврах 37 дугаар анги

БАТЛАВ
ГАЛ ТҮЙМЭР УНТРААХ, АВРАХ 37 ДУГААР АНГИЙН
ЗАХИРАГЧ, АХМАД Ц.БАЯРБАТ

2023 оны 02-р сарын 15 -ны өдөр

ГАЛ ТҮЙМЭР УНТРААХ ШУУРХАЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Объектын хаяг, байршил: Говьсүмбэр аймгийн сүмбэр сумын 1-р багт байрлах
Үйлдвэрийн 113 тоот

Гал түймэр унтраах, аврах 37-р ангиас - 1.3 км

Шаардлагатай утасны дугаар: /Эрхлэгч Т.Отгонжаргал - 88104901 /

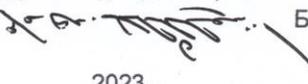
/Харуул: Суурин утас - 0254240440/

Цагдаагийн байгууллага: 7054102

Эмнэлэгийн байгууллага: 7054103

Цахилгаан дамжуулах сүлжээ: 70543502

Ус суваг: 70543125

Боловсруулсан: Гал түймэр унтраах, аврах 37 дугаар ангийн салааны
Захирагчийн үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч
Ахлах ахлагч Б.Эрдэнэтулга

2023

Агуулахад галын хор болон хөөс шинээр авч байршуулсан

Сумын байгаль хамгаалагчтай хамтран ажиллаж шинжилгээний дээжүүд өгсөн

Байгаль орчны газраас ажилчид сургалт авч мэдлэг олгож хэрэгжүүлэн ажиллаж байгаа

Тухайн жилийн БОМТайлан түүний хэрэгжилтийг оролцогч, сонирхогч талуудад тайлагнах хэлэлцүүлэх хуваарь

БОМТ,БОМТ-ний хэрэгжилтийг тайлагнах оролцогч талууд	Тайлагнах хэлбэр	Мэдээллийг агуулга	Зохион байгуулах хугацаа	Тайлагнах зардал, /зохион байгуулах газар/	Биелэлт
Байгаль орчин аялал жуулчлалын яам	БОМТөлөвлөгөө биелэлтийн тайланг хянуулах, хэлэлцүүлэг батлуулах	БОМТ, биелэлтийн тайланг танилцуулж батлуулах	2023	БОМТ, биелэлтийн тайланг танилцуулж батлуулах /Байгаль орчин аялал жуулчлалын яам/	Жил бүр хянуулж батлуулдаг. Яамны цахим хаягт байршуулсан

Дүгнэлт :

“ Аргал ойл “ ХХК-ийн Говьсүмбэр аймгийн Сүмбэр сумын Ганзам багийн нутаг дэвсгэрт 3,7 га талбайд хэрэгжих “ Газрын тосны бүтээгдэхүүний агуулах” төсөл нь 2023- оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайланг БОАЖ-ын сайдын 2019 оны А/618 дугаар тушаалаар батлагдсан “ Байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөө , орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр , тайлан боловсруулах, хянан хүлээн авах , батлах журам”-ын дагуу боловсрууллаа. Төслийн хувьд байршил, үйл ажиллагааны улмаас экологи- байгаль орчин, хүн амын эрүүл ахуй, нийгэм эдийн засагт үзүүлэх гол нөлөөллийг 2020 оны байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний хүрээнд тодорхойлсныг 2023 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд сөрөг нөлөөллийг бууруулах , арилгах талаар авч хэрэгжүүлэхээр

төлөвлөсөн ажлуудыг шат дараалан хийн гүйцэтгэж сөрөг нөлөөллийг арилгах , бууруулах нийт зардал / 359,362,110 /төгрөгийг зарцуулсан байна .

ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ
БИЕЛЭЛТИЙН ДҮГНЭХ ХУУДАС

Огноо:

д/д	Бүрэлдэхүүн хэсэг	Биелэлтийн хувь	Тайлбар , үндэслэл
1	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт		
2	Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөний биелэлт		
3	Нүүлгэн шилжүүлэх , нөхөн олговор олгох арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт		
4	Түүх соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт		
5	Химийн бодисын эрсдлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт		
6	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт		
7	Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт		
8	Олон нийтэд тайлагнах хуваарь төлөвлөгөөний биелэлт		
9	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлт, үр дүнгийн хэлэлцүүлгийн тэмдэглэл		
10	Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт		

Тайлбар : бүрэлдэхүүн хэсэг бүрт биелэлтээс хамааран 0-100% -аар тооцож үнэлгээ өгнө. Бүрэлдэхүүн хэсэг тус бүрт өгсөн үнэлгээг нэмж, арифметик дундажийг гаргана. Тухайн жилийн

байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний бүрэлдэхүүн хэсгүүдийн биелэлтийн арифметик дундаж хувь нь 80-аас доош байвал хангалтгүй гэж үзнэ.

2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙГ
ХҮЛЭЭЖ АВАХ, ДҮГНЭХ ХУУДАС

Огноо :

Дугаар :

Байршил

Ажлын хэсгийн дарга :

-----/аймаг, нийслэл /-ийн -----/сум/ дүүргийн /-ийн

Засаг дарга -----/эсвэл томилогдсон албан тушаалтан /

Гишүүд :

Аймгийн байгаль орчны хяналтын улсын байцаагч /-----/

Байгаль орчны газрын төлөөлөл/-----/

Сав газрын захиргааны төлөөлөл/-----/

Сумын байгаль орчны хяналтын улсын байцаагч/-----/

Хариуцсан хэсгийн байгаль хамгаалагч /-----/

Нөлөөллийн бүс дэх иргэдийн төлөөлөл /-----/

Газрын даамал /-----/

Хүлээн зөвшөөрсөн :

Аргал Ойл ХХК-н гүйцэтгэх захирал

/Д.Баасан/